

Sčítání tlumočníků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice 2024

Česká komora tlumočníků znakového jazyka, z.s.

Mgr. Tereza Bízková

Lenka Perličková, DiS.

Monika Schad, DiS.

Mgr. Kristýna Šimková

Obsah

Terminologie	1
Zkratky	2
Poděkování	3
Obecné informace	4
Počet tlumočnicků a překladatelů v České republice	4
Proč bylo Sčítání 2024 uskutečněno	6
Kruh Sčítání tlumočnicků a překladatelů	7
Časová náročnost	7
Proces tvorby dotazníku	8
Cíle Sčítání 2024	8
Pro koho byl dotazník určen	9
Platforma dotazníku	9
Obsah dotazníku	10
Vyhodnocení dotazníku Sčítání 2024	10
Jak se pracovalo s daty	10
Otázka č. 1	11
Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	11
Otázka č. 2	12
Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?	12
Otázka č. 3	14
Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?	14
Otázka č. 4	15
Jaké služby poskytujete?	15
Otázka č. 5	16
Jaké jsou Vaše pracovní jazyky?	16
Otázka č. 6	18
V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	18
Otázka č. 7	19
V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	19
Otázka č. 8	21
V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	21
Otázka č. 9	23
Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a „tlumočení ve vzdělávání“, vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	23
Otázka č. 10	24
V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladatelské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	24
Otázka č. 11	28
Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	28
Otázka č. 12	32
V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna	

2024?	32
Otázka č. 13	33
Jaký je Váš gender?	33
Otázka č. 14	34
Jaký je Váš věk?	34
Otázka č. 15	35
Jaký je Váš stav sluchu?	35
Otázka č. 16	35
Jaký je Váš mateřský jazyk?	35
Usouvztažnění dat	37
Porovnání otázky č. 6 a č. 2	37
Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	37
Otázka č. 2: Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi?	37
Porovnání otázky č. 6 a č. 7	39
Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	39
Otázka č. 7: V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	39
Porovnání otázky č. 8 a č. 3	42
Otázka č. 8: V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	42
Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?	42
Porovnání otázky č. 8 a č. 15	46
Otázka č. 8: V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	46
Otázka č. 15: Jaký je Váš stav sluchu?	46
Porovnání otázky č. 13 a č. 6	49
Otázka č. 13: Jaký je Váš gender?	49
Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	49
Porovnání otázky č. 14 a č. 3	51
Otázka č. 14: Jaký je Váš věk?	51
Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?	51
Porovnání otázky č. 15 a č. 2	52
Otázka č. 15: Jaký je Váš stav sluchu?	52
Otázka č. 2: Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi?	52
Porovnání otázky č. 15 a č. 3	55
Otázka č. 15: Jaký je váš stav sluchu?	55
Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?	55
Respondenti bez vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	57
Tlumočení/překlad ve volném čase	57
Usouvztažnění dat dle stavu sluchu	60
Neslyšící tlumočníci a překladačelé	60
Nedoslýchaví tlumočníci a překladačelé	66

Slyšící tlumočníci a překladatelé	72
Doporučení pro příští Sčítání 20XY - v bodech	79
Název dotazníku	79
Terminologie	79
Úskalí	79
Úprava znění jednotlivých otázek pro případné Sčítání 20XY	79
Nápady na otázky	81
Závěr	82
Seznam tabulek	84
Dotazník Sčítání 2024	86
Úvodní slovo	86
Znění dotazníku	87

Terminologie

Český znakový jazyk - „je přirozený a plnohodnotný komunikační systém tvořený specifickými vizuálně-motorickými prostředky, tj. tvary rukou, jejich postavením a pohyby, mimikou, pozicemi hlavy a horní částí trupu. Český znakový jazyk má základní atributy jazyka, tj. znakovost, systémovost, dvojí členění, produktivnost, svébytnost a historický rozměr, a je ustálen po stránce lexikální i gramatické. Český znakový jazyk může být využíván jako komunikační systém hluchoslepých osob v taktilní formě, která spočívá ve vnímání jeho výrazových prostředků prostřednictvím hmatu.“¹

Osoba/osoby se sluchovým postižením - pro potřeby dotazníku bylo stanoveno, že osoba/osoby se sluchovým postižením je obecný a zastřešující pojem, zahrnující podskupiny lidí: nedoslýchavých, ohluchlých, neslyšících.

Překlad - pro potřeby Sčítání 2024 pracujeme s touto definicí: „Obecný pojem pro převod sdělení z jednoho jazyka do druhého jazyka, přičemž forma jazyka může být psaná, mluvená nebo znakovaná. V užším významu překlad znamená převod sdělení z písemné formy jednoho jazyka do písemné formy jazyka druhého. U znakových jazyků se o překladu hovoří v případě převodu ze záznamu znakového jazyka do mluvené/písemné formy druhého jazyka a naopak, nebo ze znakového jazyka do písemné formy mluveného jazyka a naopak.“²

Překladatel pro osoby se sluchovým postižením - pro potřeby dotazníku bylo stanoveno, že překladatelem pro osoby se sluchovým postižením je ta osoba, která se za něj považovala, nebo zprostředkovávala komunikaci pro osoby se sluchovým postižením, a nebo překládala od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 alespoň jednu hodinu.

Tlumočení - pro potřeby Sčítání 2024 pracujeme s touto definicí: „Převod sdělení mezi dvěma jazyky, který probíhá v reálném čase a následuje prakticky ihned po originální promluvě, která má být tlumočena. Jazyk, z něhož probíhá tento převod sdělení – zdrojový jazyk, i ten, do něhož je sdělení tlumočeno – cílový jazyk, může být mluvený nebo znakový.“³

Tlumočnick pro osoby se sluchovým postižením - pro potřeby dotazníku bylo stanoveno, že tlumočnickem pro osoby se sluchovým postižením je ta osoba, která se za něj považovala, nebo zprostředkovávala komunikaci pro osoby se sluchovým postižením, anebo tlumočila od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 alespoň jednu hodinu.

¹ Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Online. Terminologie, ©2024. Dostupné z: <https://www.cktzj.com/co-vas-zajima/terminologie/#C>. [citováno 2024-10-08].

² Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Online. Terminologie, ©2024. Dostupné z: <https://www.cktzj.com/co-vas-zajima/terminologie/#P>. [citováno 2024-10-08].

³ Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Online. Terminologie, ©2024. Dostupné z: <https://www.cktzj.com/co-vas-zajima/terminologie/#T>. [citováno 2024-10-08].

Zkratky

Kruh Sčítání tlumočnicků a překladatelů - dále používáme **Kruh**.

Překladatel pro osoby se sluchovým postižením - dále používáme termín **překladatel**.

Sčítání tlumočnicků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice 2024
- dále používáme **Sčítání 2024**.

Tlumočník pro osoby se sluchovým postižením - dále používáme termín **tlumočník**.

Poděkování

Během procesu vzniku dotazníkového šetření a sepsání tohoto textu jsme spolupracovali s mnoha dalším dobrovolníky, kterým patří naše velké poděkování. Rády bychom zde jmenovitě vyjádřili vděk všem níže uvedeným, kteří se na Sčítání 2024 podíleli ve svém volném čase bez nároku na jakýkoliv honorář.

Korektura dotazníku: Lucie Škardová, **korektura textu:** Bc. Adriana Bízková.

Pilotáž: Mgr. Helena Andrejsková, Bc. Petra Beránková, DiS., Mgr. Renáta Brabcová, Mgr. Farah Curry, Matěj Čipera, Mgr. Michaela Dudková, Mgr. BcA. Pavel Kučera, Ph.D., Jindřich Mareš, Barbora Matušková, Bc. Dana Prelová, Mgr. Terezie Vasilovčík Šustová, Lucie Tužová, Mgr. Petr Vysuček, Ph.D. a 1 osoba anonymizována.

Překlad do českého znakového jazyka: Mgr. Petr Vysuček, Ph.D. a Matěj Čipera.

Péče o web České komory tlumočnicků znakového jazyka: Bc. Filip Machač.

Finanční podpora na dotazníkové šetření na platformě Survio: Rada České komory tlumočnicků znakového jazyka 5+1 (jmenovitě Mgr. Farah Curry, Bc. Filip Machač, Mgr. Michaela Dudková, Karolína Kalendová, Mgr. Milena Brožová, Vendula Chyská).

Koordinátoři A-Z: Bc. Petra Beránková, DiS., Adéla Dolejš, Linda Gottwaldová, Veronika Hurtová, Jana Kovářová, DiS., Bc. Filip Machač, Jindřich Mareš, Kamila Pavelková, František Pavlíček, Lenka Perličková, DiS., Bc. Pavla Pichová, DiS., Markéta Sobotková, Bc. Denisa Špinlerová, Mgr. Terezie Vasilovčík Šustová, Bc. Eliška Témová, Mgr. Daniela Cincibus Vacková, Eva Žáčková, DiS., 6 osob anonymizováno.

Závěrečné čtení tohoto textu ke zveřejnění: Mgr. Milena Brožová, Mgr. Farah Curry, Mgr. Michaela Dudková, Vendula Chyská, Bc. Karolína Kalendová, DiS., Bc. Filip Machač, Bc. Dana Prelová, Mgr. Veronika Tamchynová.

Obecné informace

Zmínky o tlumočení pro osoby se sluchovým postižením v Československé, později České republice, lze dohledat od druhé poloviny 20. století. Rozvoj tlumočnické a překladatelské profese pro osoby se sluchovým postižením souvisí s rozvojem výzkumu znakového jazyka a sebeuvědoměním neslyšících od devadesátých let 20. století. Profese tlumočnicka a překladatele se postupem času profesionalizovala, ačkoliv k plné regulaci nedošlo. Dodnes je tato činnost regulována volným trhem, chybí legislativní ukotvení, např. jednotná kvalifikační kritéria, jazyková zkouška či povinnost registrace v profesní organizaci. I přes tyto nedostatky o rozvoji tlumočnické a překladatelské činnosti pro osoby se sluchovým postižením můžeme mluvit v posledních 40 letech⁴.

Pro kolik osob se sluchovým postižením je tlumočnická a překladatelská činnost nepostradatelná, prozatím nelze říci. Doposud nám počet osob využívající tlumočení či překlad z/do znakového jazyka není znám. Z dostupných zdrojů je možné vyčíst tři různé číselné údaje⁵, které jsou naprosto odlišné, a proto s těmito údaji dále nepracujeme.

Počet tlumočnicků a překladatelů v České republice

Z dohledatelné literatury a zdrojů známe odhady o počtu tlumočnicků a překladatelů v minulosti. Maya de Wit-van Schagen uvádí, že v roce 2005 v České republice pracovalo 90 tlumočnicků znakového jazyka, dle odhadů na pokrytí požadavků českých neslyšících bylo potřeba 390 tlumočnicků znakového jazyka. Klára Richterová zveřejnila, že v roce 2008 proběhl výzkum zabývající se kvalitou tlumočnických služeb, ve kterém neslyšící zmiňují nedostatečný počet tlumočnicků českého znakového jazyka v České republice⁶. Martina Kronusová v roce 2013 odhadovala, že v tehdejší době v České republice působilo nanejvýš 130 tlumočnicků znakového jazyka⁷. V roce 2016 bylo zveřejněno, že ve srovnání se světem, kde na čtyři až pět neslyšících připadá jeden tlumočnick, se zhruba 143 českých neslyšících o jednoho tlumočnicka doslova pere⁸. Další počty tlumočnicků by se opět a jen mohly odhadovat, například

⁴ RICHTEROVÁ, Klára, 2008. Představy neslyšících o tlumočnických službách. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. 2008. 93 s. ISBN: 978-80-87153-41-3.

⁵ Hrubý, J. Kolik je u nás sluchově postižených? In: Speciální pedagogika. Roč. 8, č. 2. Praha: UK, 1998. s. 5–20.

Novák, J., Kalnická, V. Šetření zdravotně postižených osob zaplnilo další bílé místo na mapě české statistiky. In: Statistika, 6/2008. s. 541–552.

Český statistický úřad. Mateřský jazyk [online]. [cit. 2025-01-26]. Dostupné z: <<https://scitani.gov.cz/matersky-jazyk#null>>.

⁶ RICHTEROVÁ, Klára, 2008. Představy neslyšících o tlumočnických službách. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. 2008. 93 s. ISBN: 978-80-87153-41-3.

⁷ MAREK, Jiří, 2014. Tlumočnicků do znakového jazyka je málo. A stát dává na tlumočení čím dále méně peněz [online]. invArena deník pro čtenáře se specifickými potřebami. 2014. [cit. 2025-01-26]. Dostupné z: <<http://www.invarena.cz/?p=10293>>.

⁸ KUNEŠOVÁ, Hana Marie, 2016. Na 143 neslyšících připadá jeden tlumočnick. Pojďte tu situaci změnit. Jde to [online]. © VLTAVA LABE MEDIA a.s. 2025. [cit. 2025-01-26]. Dostupné z: <https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/na-143-neslysicich-pripada-jeden-tlumocnik-pojdte-tu-situaci-zmenit-jde-to-20160813.html>.

na základě dat o počtu účastníků na Setkání tlumočnicků pro neslyšící⁹, které přikládáme v tabulce níže.

tabulka č. 1 - počet účastníků na Setkání tlumočnicků pro neslyšící

rok	ročník	počet přihlášených účastníků	počet přítomných účastníků (z toho počet neslyšících tlumočnicků)	město konání
2013	1.	údaj nenalezen	66	Praha
2014	2.	údaj nenalezen	66	Praha
2015	3.	údaj nenalezen	42	Praha
2016	4.	67	55	Praha
2017	5.	66	62	Praha
2018	6.	89	79	Praha
2019	7.	72	64	Praha
2020	8.	21	Setkání neproběhlo	Praha
2021	9.	49	40	Praha
2022	10.	74	60	Praha
2023	11.	101	83 (9)	Praha
2024	12.	74	75 (6)	Ostrava
2025	13.	text vydán dříve, než Setkání proběhlo	text vydán dříve, než Setkání proběhlo	Brno

⁹ Minulé ročníky. [online]. Setkání tlumočnicků pro všechny, kteří tlumočí neslyšícím klientům. Webnode. [cit. 2025-03-13]. Dostupné z: <<https://setkani-tlumocniku.webnode.cz/minule-rocniky/>>.

Proč bylo Sčítání 2024 uskutečněno

V České republice tvoří tlumočníci a překladatelé klíčovou profesní skupinu zajišťující jazykovou a komunikační podporu osobám se sluchovým postižením. I přesto, že tato práce je nepostradatelná, data o počtu pracovníků a charakteristikách této práce dosud nejsou dostupná. Nevíme o žádném proběhlém sčítání tlumočnicků a překladatelů v České republice. V současné době tlumočnick ani překladatel pro osoby se sluchovým postižením nemá povinnost být zapsán v profesní organizaci, neexistuje jednotný registr, jednotná jazyková ani kvalifikační zkouška. Není dáno, kdo a na základě čeho se stává profesionálem. Prozatím je tato profese regulována několika podmínkami v zákonech, požadavky zaměstnavatelů a volným trhem.

Potřeba znát aktuální počet tlumočnicků a překladatelů v České republice je dlouhodobá. Díky neformální platformě Setkání tlumočnicků pro neslyšící, kde se každoročně setkávají tlumočníci a překladatelé z celé České republiky vznikl prostor pro diskuzi. Sestavil se tým dobrovolníků, později kruh pod Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka.

Na následujících řádcích si klademe za cíl představit **Sčítání 2024**. V jednotlivých kapitolách je nejdříve popsán proces tvorby dotazníku, průběh dvouměsíčního sběru dat, vyhodnocování a samotné zveřejnění získaných odpovědí.

Kruh Sčítání tlumočnicků a překladatelů

Tým byl složen ze čtyř tlumočnic českého znakového jazyka, jmenovitě Mgr. Tereza Bízková, Lenka Perličková, DiS., Monika Schad, DiS. a Mgr. Kristýna Šimková.

Sčítání 2024 proběhlo pod záštitou organizace Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z.s., v organizační struktuře v sekci s názvem Kruh Sčítání tlumočnicků a překladatelů. Veškerou práci na Sčítání 2024 tým vykonal v rámci svého volného času bez nároku na jakoukoliv odměnu.

Časová náročnost

Kruh byl založen v pátek 8. prosince 2023. Jednotlivé schůzky Kruhu probíhaly od 2. ledna 2024 do podzimu 2025. V průběhu jara 2024 byl navržen časový harmonogram. Cílem bylo stihnout sestavit a spustit dotazník do Setkání tlumočnicků pro neslyšící v Ostravě v říjnu 2024.

Před spuštěním dotazníku Sčítání 2024 proběhlo celkem 30 online setkání v rozsahu od jedné do čtyř hodin. Jednou jsme prezentovali dotazník na Setkání tlumočnicků pro neslyšící v Ostravě, jednou jsme online instruovali krajské koordinátory Sčítání 2024. Po proběhnutí sběru dat jsme se 18x sešli online za účelem vyhodnocení dotazníku, k rozdělení úkolů, například k vypracování vyhodnocení dotazníku a vytvoření tohoto textu. Tuto samostatnou činnost jednotlivých členek nelze časově přesně určit. V dubnu 2025 byly výsledky dotazníku prezentovány na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, obor Jazyky a komunikace neslyšících, v rámci předmětu Problematika hluchoty.

Proces tvorby dotazníku

Na základě touhy zjistit k realitě se blížící číslo aktuálně působících tlumočnicků a překladatelů se v rámci Kruhu spustila diskuze. Z diskuzí vyplynuly dva možné postupy:

- a) Oslovit úřady a další instituce, kde by mohli být zaměstnaní tlumočníci a od nich získat data.
- b) Jít cestou dotazníkového šetření a oslovit samotné tlumočnický a překladatele v rámci celé České republiky.

Tým se rozhodl jít cestou vytvoření anonymního dotazníku. A hned nato vyvstaly otázky, co v daném dotazníku chceme zjišťovat? Kolik otázek zařadit a jaké?

Inspirací nám byla dotazníková šetření z Polska¹⁰, Velké Británie¹¹, ankety JTP - průzkum překladatelského trhu¹² a na základě našich diskuzí vznikl seznam našich cílů, který uvádíme v dalším bodě.

Cíle Sčítání 2024

Kruh stanovil, že se chce dozvědět:

1. Kolik tlumočnicků/překladatelů v České republice působí.
2. Kolik tlumočnicků/překladatelů působí v jednotlivých krajích.
3. Kolik je slyšících, nedoslýchavých a neslyšících tlumočnicků/překladatelů.
4. V kterých oblastech se tlumočí/překládá.
5. Kolik tlumočnicků/překladatelů působí v daných oblastech.
6. Zjistit počet odpracovaných hodin.
7. Jaké je genderové rozdělení v profesi.
8. Zjistit vzdělanost v tlumočnické profesi.

Pro sběr dat bylo určeno období jeden školní rok, tedy od 1. září 2023 do 31. srpna 2024. Při volbě období se zohledňovalo, aby data byla za odpovídající období průkazná. Každý měsíc má tlumočnick/překladatel jiné pracovní nabídky, závazky, může být v pracovní neschopnosti, či na mateřské/rodičovské dovolené apod. Zároveň jsme se snažili zajistit, aby se zjištěná data dala porovnat i s případně budoucími sčítáními.

¹⁰ KALATA-ZAWLOCKA, Aleksandra. MARGANIEC, Bartosz. SKALSKA, Kamila, 2024. Stowarzyszenie Tłumaczy Polskiego Języka Migowego. Warszawa. 2024. 141 s. ISBN 978-83-973376-0-2. [cit. 2025-03-13] Dostupné z: <https://stpjtm.org.pl/wp-content/uploads/RAPORT_2023.pdf>

¹¹ NAPIER, J, SKINNER, R, ADAM, R, STONE, C, PRATTt, S & OBASI, C 2021, A demographic snapshot of the profession: The 2021 Census of sign language translators & interpreters in the UK RESEARCH REPORT. Association of Sign Language Interpreters (ASLI). [cit. 2024-05-23]. Dostupné z: <https://pure.hw.ac.uk/ws/portalfiles/portal/51187413/Census_Project_report_Final_August2021.pdf>.

¹² SVOBODA, Tomáš, 2011. Anketa – průzkum překladatelského trhu [online]. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta. Ústav translatologie. 2011. [cit. 2025-03-13]. Dostupné z: <<https://utrl.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/149/2020/06/UTRLFF-75-version1-AnketaVyzkumTrhu.pdf>>.

Na základě výše uvedeného se zjišťovala aktuální data, aneb jaká byla situace od 1. září 2023 do 31. srpna 2024. Nezabývali jsme se tím, co bude v budoucnu. Nehodnotili jsme, zda byl zjištěný stav dostačující či pokrýval potřeby osob se sluchovým postižením. Na takové závěry nebyli k dispozici potřebná data a statistiky.

Pro koho byl dotazník určen

Kruh chtěl oslovit všechny tlumočníky/překladatele, kteří v jednotlivých krajích v daném období působili. Každý oslovený, na základě svého osobního zvážení, rozhodl, zda se považuje za tlumočníka/překladatele. Dotazník byl určen všem osobám, které v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 poskytovaly tlumočnické/překladatelské služby. Důležitým kritériem bylo odpracování alespoň jedné hodiny v uvedeném období. Jiné kritérium nám napříč všemi oblastmi, kde tlumočníci/překladatelé působí, nepřipadalo vhodné.

Platforma dotazníku

Dotazník Sčítání 2024 byl distribuován přes platformu Survio formou anonymního online dotazníku, na který se dalo prokliknout přes odkaz nebo QR kód. Distribuci a informování o důležitosti vyplnit dotazník Sčítání 2024 měli na starost koordinátoři v jednotlivých krajích. Někteří koordinátoři využili možnosti dotazníku v papírové formě a následně získané odpovědi zadali do online dotazníku. Na základě znalosti svého regionu koordinátoři kontaktovali tamní tlumočníky, v kraji působící organizace, poskytovatele sociálních služeb, vzdělávací instituce, náboženské spolky apod.

Kruh zajistil zveřejnění odkazu na dotazník na internetových stránkách (www.cktzi.com) a facebookové stránce *Česká komora tlumočnicků znakového jazyka*, do facebookové skupiny *Tlumočníci ČZJ* a WhatsApp skupiny *TLUMOČENÍ NOUZOVKA*. Dále rozeslal podklady ke zveřejnění do České tiskové kanceláře, Tichých zpráv a Českého rozhlasu Hradec Králové, Hradecká drbna - zprávy z Hradce a okolí. Informace o probíhajícím dotazníkovém šetření rozeslal do organizací: Asociace konferenčních tlumočnicků, Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Centrum zprostředkování tlumočení neslyšícím, Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, Česká unie neslyšících, Jednota tlumočnicků a překladatelů, Komora soudních tlumočnicků, LORM – Společnost pro hluchoslepé, Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Tichý svět.

V neposlední řadě byly informace zveřejněny i v České televizi v pořadu Zprávy v českém znakovém jazyce.

Obsah dotazníku

Dotazník Sčítání 2024 obsahoval 18 otázek rozdělených do 3 sekcí:

tabulka č. 2 - obsah dotazníku - 18 otázek, 3 sekce

Vzdělání a praxe	nejvyšší dosažené vzdělání, vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi, délka tlumočnické/překladačské praxe
Tlumočení a překlad	druh poskytovaných služeb, pracovní jazyky, krajská působnost/i pro fyzické tlumočení/překlad, oblasti tlumočení/překladač, doupřesňující otázka na tlumočení ve vzdělání, formy pracovně-právního vztahu, průměrný počet odpracovaných hodin za měsíc, počet odpracovaných měsíců v daném období
Obecné informace	gender, věk, stav sluchu, mateřský jazyk, názor/komentář

Z celkového počtu 18 otázek, dotazník obsahoval 16 povinných otázek, z nichž 15 bylo uzavřených s výběrem z možností a 1 otevřená, kde měli respondenti vyplnit číselně počet odpracovaných hodin za měsíc. Dále zahrnoval 2 dobrovolné otázky, z nichž jedna byla uzavřená a druhá otevřená zaměřující se na získání zpětné vazby, podněty apod.

Vyhodnocení dotazníku Sčítání 2024

Jak se pracovalo s daty

Sčítání 2024 se zúčastnilo 163 respondentů. V lednu 2025 proběhla kontrola shromážděných dat. Z celkového počtu získaných odpovědí bylo vyřazeno 6 respondentů.

Před spuštěním dotazníku bylo dohodnuto, že odpovědi studentů, kteří tlumočí pouze v rámci praxe nebo školních povinností, budou z celkového vyhodnocení vyřazeni. Na základě této domluvy byli vyřazeni tři respondenti. Jeden respondent byl vyřazen na základě kontroly, uváděl protichůdné informace. Dva respondenti byli vyřazeni z důvodu, že netlumočí do žádného znakového jazyka.

S ohledem na velikost komunity jsme v některých oblastech dali přednost anonymitě před detailními daty. Dbali jsme na důvěryhodnost a zachování přízně u respondentů do dalších let. Konkrétní odpovědi respondentů se uchovávají do 31. 1. 2026.

Při vyhodnocování je pracováno s daty od 157 respondentů. Nejprve jsme vyhodnotili všechny otázky samostatně a následně jsme získaná data integrovali do souvislostí.

Otázka č. 1

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

U této otázky bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Ze 157 respondentů 53 uvedlo jako nejvyšší dosažené vzdělání vysokou školu zakončenou magisterskou zkouškou. Druhou nejčastější odpovědí, kterou si vybralo 39 respondentů, byla možnost středoškolské vzdělání ukončené maturitou. O jednoho respondenta méně tedy 38 uvedlo, že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je vysoká škola zakončena bakalářskou zkouškou. Nejméně odpovědí se sešlo u možnosti základní vzdělání, kterou uvedli 2 respondenti, 6 respondentů uvedlo vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul. Celkový přehled dat naleznete v tabulce níže.

tabulka č. 3 - nejvyšší dosažené vzdělání

nejvyšší dosažené vzdělání	počet respondentů
vysokoškolské vzdělání – magisterský titul	53
středoškolské vzdělání ukončené maturitou	39
vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul	38
vyšší odborné vzdělání	11
středoškolské vzdělání ukončené učňovskou zkouškou	8
vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul	6
základní vzdělání	2
neúplné základní vzdělání	0
celkem	157

Otázka č. 2

Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?

Otázka, u které bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Od 157 respondentů byla nejčastěji volená odpověď: kurzy - od nepaměti do současnosti, a to hned u 89 respondentů. Druhou nejvíce volenou odpovědí byl obor Jazyky a komunikace neslyšících (dříve Čeština v komunikaci neslyšících) bakalářský titul, celkem u 40 respondentů. Třetí nejčastěji volenou odpovědí, kterou vybralo 16 respondentů, bylo vzdělání u Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnicka. Následně 11 respondentů uvedlo, že žádné tlumočnické vzdělání nemá. Vzdělání Čeština v komunikaci neslyšících – magisterský titul, Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP) a kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)¹³ vybralo vždy po 10 respondentech.

V odpovědi jiné měli respondenti možnost dopsat tlumočnické vzdělání, které nebylo v nabídce odpovědí. Této možnosti využilo 23 respondentů. Některé uvedené odpovědi nesouvisely s tlumočnickým vzděláním. Častou odpovědí bylo i poukázání na nedokončené nebo zatím nedokončené vzdělání v tlumočnické profesi. V odpovědích se také objevovaly různé kurzy od organizací, které vyučují znakový jazyk a kurzy s akreditací od MŠMT např.: MZS pro neslyšící tlumočníky (akreditace 200 h.), právnické minimum pro překladaatele a tlumočníky JURIDIKUM a kurz Mluvčí české znakové řeči (100 h. - 1998). Data k uvedené otázce naleznete v tabulce níže.

¹³ Pro upřesnění informací doplňujeme, že oficiálním organizátorem kurzu byl Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, odbornou realizaci kurzu zajišťovala Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.

tabulka č. 4 - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi

absolvované vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	počet respondentů
další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)	89
Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)	40
jiné (prosím, vypište konkrétně, jaké vzdělání jste absolvovala a není uvedeno výše)	23
Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky suděním průkazu tlumočnicka	16
Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista	15
žádné vzdělání v oboru	11
Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul	10
Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP)	10
kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)	10
Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání – Primární modulový program pro pokročilé tlumočnické českého znakového jazyka	7
Universal learning design (ComIn) – program vzdělávání tlumočnicků (Masarykova Univerzita – Středisko Teiresiás)	6
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	5
Tlumočnictví českého znakového jazyka (Masarykova Univerzita) – bakalářský titul	5
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	2

Otázka č. 3

Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?

U této otázky byla možnost vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

U otázky na délku tlumočnické praxe, bylo většinou volené rozmezí 3–5 let, které vybralo 37 respondentů. Druhou nejčastěji vybíranou možností bylo rozmezí 6–10 let, to zvolilo 29 respondentů. Pouze 1 respondent vybral rozmezí 36–40 let. Celkem 6 respondentů ze 157 dotazovaných uvedlo, že jejich délka tlumočnické praxe je delší než 41 let.

Všechna data naleznete v tabulce níže.

tabulka č. 5 - délka tlumočnické/překladačské praxe

délka tlumočnické praxe	počet respondentů
do 1 roku	6
1–2 roky	17
3–5 let	37
6–10 let	29
11–15 let	17
16–20 let	16
21–25 let	16
26–30 let	5
31–35 let	7
36–40 let	1
nad 41 let	6
celkem	157

Otázka č. 4

Jaké služby poskytujete?

V této otázce bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Z odpovědí respondentů vyplývá, že ze 157 dotazovaných jich 150 poskytovalo fyzické tlumočení, 104 poskytovalo online tlumočení a 106 nabízelo službu překladu, viz tabulka č. 6.

tabulka č. 6 - typ služby

typ služby	počet odpovědí
fyzické tlumočení	150
online tlumočení	104
překlad	106

Pokud se podíváme na typ služby u jednotlivých respondentů lze říci, že ze 157 respondentů 38 poskytovalo jen jeden typ služby. Z toho pouze fyzické tlumočení poskytovalo 33 respondentů, pouze překlad nabízeli 4 respondenti a pouze online tlumočení poskytoval 1 respondent. Zbývajících 119 respondentů nabízí různé kombinace služeb. Nejvíce zastoupenou kombinací, kterou zvolilo 84 tlumočnicků/překladatelů je fyzické tlumočení + online tlumočení + překlad. Veškeré další informace týkající se kombinace služeb, naleznete v tabulce níže.

tabulka č. 7 - typ služby - kombinace

typ služby - kombinace	počet odpovědí
pouze fyzické tlumočení	33
pouze překlad	4
pouze online tlumočení	1
fyzické tlumočení + online tlumočení	17
fyzické tlumočení + překlad	16
online tlumočení + překlad	2
fyzické tlumočení + online tlumočení + překlad	84
celkem	157

Otázka č. 5

Jaké jsou Vaše pracovní jazyky?

V této otázce bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Dle očekávání nejvíce dotazovaných vybralo jako své pracovní jazyky český znakový jazyk (156 respondentů) a český jazyk (142 respondentů). Jisté zastoupení má i anglický jazyk, který vybralo 23 respondentů. Mezinárodní znakový systém používá jako svůj pracovní jazyk 7 respondentů. Dále 3 respondenti uvedli ukrajinský jazyk jako svůj pracovní jazyk, stejný počet respondentů vybralo ukrajinský znakový jazyk a americký znakový jazyk. V odpovědích byl také vybrán německý znakový jazyk, a to 1 respondentem. V odpovědi jiné měli respondenti možnost dopsat pracovní jazyky, které nebyly ve vypracované nabídce. V odpovědích byl jedenkrát uveden slovenský jazyk a slovenský znakový jazyk, který byl uveden dvakrát. Dále ruský jazyk, jenž zmínili 2 respondenti a ruský znakový jazyk, ten uvedl 1 respondent. Španělský jazyk konstatoval 1 respondent a kombinaci znakované češtiny a českého znakového jazyka uvedl též 1 respondent. Celkem 5 respondentů v možnosti jiné nějakým způsobem upřesnili své volby pracovních jazyků.

tabulka č. 8 - pracovní jazyky

pracovní jazyky	počet respondentů
český znakový jazyk	156
český jazyk	142
anglický jazyk	23
mezinárodní znakový systém	7
americký znakový jazyk	3
ukrajinský jazyk	3
ukrajinský znakový jazyk	3
německý jazyk	2
ruský jazyk	2
slovenský znakový jazyk	2
německý znakový jazyk	1
ruský znakový jazyk	1
slovenský jazyk	1
španělský jazyk	1
britský znakový jazyk	0
polský jazyk	0
polský znakový jazyk	0
rakouský znakový jazyk	0

Otázka č. 6

V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka, u které bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Podle získaných odpovědí mělo v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 největší zastoupení Hlavní město Praha s 57 respondenty, druhým nejpočetněji zastoupeným krajem byl Jihomoravský kraj s 21 respondenty. Naopak nejméně respondentů primárně fyzicky působil/a v Jihočeském, Karlovarském a Pardubickém kraji, v každém pouze 2 respondenti. Celkem 7 respondentů vybralo možnost, že v dotazovaném období fyzicky netlumočili. V tabulce níže uvádíme počty respondentů v jednotlivých krajích.

tabulka č. 9 - primární kraj působení

primární kraj působení	počet respondentů
Hlavní město Praha	57
Jihomoravský kraj	21
Královéhradecký kraj	10
Moravskoslezský kraj	10
Zlínský kraj	10
Ústecký kraj	9
Olomoucký kraj	7
fyzicky netlumočil/a	7
Středočeský kraj	6
Liberecký kraj	5
Kraj Vysočina	5
Plzeňský kraj	4
Jihočeský kraj	2
Karlovarský kraj	2
Pardubický kraj	2
celkem	157

Otázka č. 7

V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka, u které bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

V rámci této otázky jsme se snažili zjistit další kraje, kam tlumočníci a překladatelé v daném období dojížděli. Bohužel se stávalo, že respondenti v této otázce uvedli stejný kraj, který už uvedli v otázce č. 6 jako kraj svého primárního působiště. Celkem 12 respondentů uvedlo více krajů, do kterých dojíždělo a mezi nimi se opakoval i kraj, který uvedli v otázce č. 6 jako kraj, kde primárně fyzicky působili. Dále pak 21 respondentů duplicitně uvedlo, že dojíždělo pouze do jednoho kraje, který byl zároveň jejich krajem hlavním. Tyto duplicitní odpovědi se vyskytly i přesto, že v nabízených možnostech odpovědí bylo možné vybrat variantu „do dalších krajů nedojíždím“. Tyto opakuující se odpovědi jsme nepočítali do výsledků, které zde uvádíme. To znamená, že pokud v této otázce respondent uvedl kraj, který zároveň uvedl v otázce č. 6 jako svůj kraj, kde primárně působil, v této otázce jsme ho v daném kraji nepočítaly.

Po přepočítání tedy pracujeme s údaji, že v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 do dalších krajů fyzicky dojíždělo celkem 84 respondentů. Naopak v tomto období nepůsobilo mimo svůj hlavní kraj celkem 73 respondentů.

tabulka č. 10 - počet respondentů, kteří ne/působili v dalších krajích

možnosti odpovědi	počet tlumočnicků/překladatelů
v dalších krajích fyzicky působil/a (dojížděl/a mimo svůj hlavní kraj)	84
v dalších krajích fyzicky nepůsobil/a (nedojížděl/a mimo svůj hlavní kraj)	73
celkem	157

Tabulka níže prezentuje počet tlumočnicků a překladatelů v jednotlivých krajích, kteří daný kraj uvedli jako další kraj, kde fyzicky působili od 1. září 2023 do 31. srpna 2024. Vidíme zde kraje, kam tlumočníci a překladatelé ve zkoumaném období dojížděli. Někteří respondenti uvedli pouze jeden další kraj, někteří jich zmínili hned několik, někdo nenapsal žádný. Čísla se tedy překrývají a jeden respondent, může být zastoupen v několika krajích současně.

tabulka č. 11 - konkrétní další kraje, kde fyzicky působili respondenti

kraj	počet tlumočnicků/překladatelů, kteří daný kraj uvedli jako další kraj, kde fyzicky působili
Středočeský kraj	47
Královéhradecký kraj	34
Liberecký kraj	23
Pardubický kraj	23
Ústecký kraj	20
Hlavní město Praha	18
Moravskoslezský kraj	16
Jihomoravský kraj	15
Olomoucký kraj	12
Zlínský kraj	8
Jihočeský kraj	7
Plzeňský kraj	7
Kraj Vysočina	7
Karlovarský kraj	2

Otázka č. 8

V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

V této otázce bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

V tabulce níže uvádíme v každém řádku počet respondentů, kteří v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 v dané oblasti tlumočili nebo překládali. Jelikož se tato otázka neptá na četnost působení v dané oblasti, je možné, že někteří respondenti se v daných situacích ve zvoleném období ocitli pouze jednou, někteří několikrát. Četnost působení tlumočnicků a překladatelů v dané oblasti nebyla cílem našeho dotazníku. Vidíme zde tedy přehled v jakých situacích se tlumočníci a překladatelé ve vybraném období pohybovali a jejich počet.

V poslední možnosti: jiné respondenti uvedli dvakrát tlumočení v rámci festivalu, jednou tlumočení při schůzkách spolku, jednou online tlumočení a jednou překlad. Ačkoli dvě uvedené odpovědi online tlumočení a překlad nejsou oblasti. Tyto odpovědi ponecháváme zvlášť a v tabulce je naleznete pod možností jiné.

tabulka č. 12 - oblasti tlumočení/překladu

oblasti tlumočení/překladu	počet odpovědí	% ze 157 respondentů
tlumočení ve zdravotnictví	122	77,7 %
tlumočení na úřadech i pro úřady	115	73,2 %
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	109	69,4 %
tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	108	68,8 %
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	106	67,5 %
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	103	65,6 %
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	98	62,4 %

tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůze, jednání atd.)	95	60,5 %
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	92	58,6 %
tlumočení u policie	75	47,8 %
tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	68	43,3 %
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	68	43,3 %
tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	59	37,6 %
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	37	23,6 %
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	37	23,6 %
konferenční tlumočení	35	22,3 %
umělecké tlumočení	34	21,7 %
tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů	32	20,4 %
tlumočení sportovních aktivit a událostí	32	20,4 %
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	23	14,6 %
tlumočení u soudu	20	12,7 %
tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	13	8,3 %
jiné	5	3,2 %

Otázka č. 9

Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a „tlumočení ve vzdělávání“, vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.

V této otázce bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

V otázce číslo 9 jsme se pokusili oblast vzdělávání specifikovat. V možnosti tlumočení a překladu na škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením působilo 31 respondentů. Celkem 15 respondentů uvedlo, že působilo ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání a 60 respondentů se pohybovalo v oblasti vzdělávání v rámci komunitního tlumočení. Celkem 48 respondentů zmínilo, že v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 ve vzdělávání nepůsobilo.

V tabulce níže uvádíme jako nelogickou odpověď situaci, kdy 1 respondent vybral možnost, že netlumočil ve vzdělávání a současně zaškrtl i možnost, že v oblasti vzdělávání tlumočil/překládal v rámci komunitního tlumočení.

tabulka č. 13 - tlumočení ve vzdělávání

tlumočení ve vzdělávání	počet tlumočnicků/překladatelů
v rámci komunitního tlumočení	60
netlumočím/nepřekládám ve vzdělávání	48
ve škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením	31
jiné (prosím, vypište konkrétně)	19
ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání	15
nelogická odpověď	1

Celkem 19 respondentů v možnosti jiné uvádělo nebo upřesňovalo svoji zkušenost s tlumočením nebo překladem ve vzdělávání. Někteří respondenti nevybrali žádnou z předchozích možností a pouze nám slovně popsali, kde působili. Někteří pravděpodobně

upřesnili v možnosti jiné již svoji vybranou odpověď. Odpovědi nejsou dostatečně jasné, abychom z nich odvodili případné zařazení do našeho výběru odpovědí. Proto necháváme tuto kategorii zvlášť. V možnosti jiné se vyskytovaly odpovědi jako: tlumočení v rámci komunikace školy a rodičů, tlumočení na vysoké škole, tlumočení související se vzděláváním slyšících dětí neslyšících rodičů a tlumočení pro neslyšícího zaměstnance školy.

Otázka č. 10

V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladačské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

V této otázce bylo možné zaškrtnout více odpovědí. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Nejběžnější formou pracovněprávního vztahu mezi respondenty byla pracovní smlouva na částečný úvazek, kterou uvedlo 93 respondentů. V nižší míře se vyskytovala dohoda o provedení práce (DPP), kterou uvedlo 48 respondentů a živnostenský list, který mělo 44 respondentů. Pracovní smlouvu na plný úvazek zaškrtnulo 33 respondentů, dohodu o pracovní činnosti (DPČ) mělo 15 respondentů. Smlouvu dle autorského zákona uvedli 4 respondenti. Smlouvu o dobrovolnické činnosti, tedy práci vykonávanou dobrovolně bez nároku na honorář, zmínili 4 respondenti. Příkazní smlouvu, dříve mandátní, uvedli 3 respondenti. V tabulce také prezentujeme, kolik procent z celkového počtu 157 respondentů, jednotlivé možnosti představují.

Odpověď jiné zahrnovala například situace, kdy měl respondent více pracovních smluv na částečný úvazek v různých organizacích, přičemž dohromady mu tyto úvazky odpovídaly plnému úvazku. Další uvedenou možností byly smlouvy z příležitostné činnosti bez živnostenského listu. Tyto odpovědi ponecháváme v možnosti jiné.

Cílem bylo zjistit, jaký je nejčastější pracovněprávní vztah v tlumočnické/překladačské profesi. Je důležité zdůraznit, že i v případech, kdy respondent uvedl pouze částečný úvazek, mohl mít ve skutečnosti více takových smluv, které dohromady mohou odpovídat plnému či i vyššímu úvazku. V rámci určeného rozsahu dotazníku již nebylo možné zjišťovat i tuto skutečnost.

tabulka č. 14 - pracovněprávní vztah - odpovědi souhrnně

typ pracovněprávního vztahu	počet odpovědí	% ze 157
pracovní smlouva (částečný úvazek)	93	59,24 %
dohoda o provedení práce (DPP)	48	30,67 %
živnostenský list	44	28,03 %
pracovní smlouva (plný úvazek)	33	21,02 %
bez smlouvy (ve svém volném čase)	29	18,47 %
dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	15	9,55 %
jiné (prosím, vypište konkrétně)	6	3,82 %
smlouva dle autorského zákona	4	2,55 %
smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	4	2,55 %
příkazní smlouva (dříve mandátní)	3	1,91 %

V následující tabulce uvádíme počty respondentů, kteří vyplnili pouze jednu možnost pracovněprávního vztahu a žádné další neoznačili. Těchto respondentů je celkem 86. Nejvíce respondentů uvedlo pracovní smlouvu (částečný úvazek), dále 19 respondentů zaškrtnlo pracovní smlouvu (plný úvazek). Některé možnosti nezvolil žádný respondent. Konkrétní data najdete v tabulce. V tabulce také předkládáme, kolik procent z celkového počtu 86 respondentů, jenž uvedli pouze jeden typ pracovněprávního vztahu, jednotlivé možnosti představují.

tabulka č. 15 - pracovněprávní vztah - pouze jedna odpověď

typ pracovněprávního vztahu	počet respondentů, kteří uvedli pouze jeden typ pracovněprávního vztahu	% z 86
pracovní smlouva (částečný úvazek)	39	45,35 %
pracovní smlouva (plný úvazek)	19	22,10 %
dohoda o provedení práce (DPP)	11	12,79 %
bez smlouvy (ve svém volném čase)	10	11,63 %
živnostenský list	5	5,81 %
dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	1	1,16 %
smlouva dle autorského zákona	1	1,16 %
příkazní smlouva (dříve mandátní)	0	0 %
smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	0	0 %
jiné (prosím, vypište konkrétně)	0	0 %
celkem	86	100 %

Z dat vyplývá, že celkem 76 respondentů mělo pouze jeden pracovněprávní vztah, 71 respondentů mělo dva a více pracovněprávních vztahů a 10 respondentů vykonávalo svou činnost bez smlouvy ve svém volném čase. V tabulce také ukazujeme, kolik procent z celkového počtu 157 respondentů, jednotlivé možnosti představují.

tabulka č. 16 - počet pracovněprávních vztahů

počet pracovněprávních vztahů	počet respondentů	% z 157
1 pracovněprávní vztah	76	48,41 %
2 a více pracovněprávních vztahů	71	45,22 %
pouze a jen: bez smlouvy ve svém volném čase	10	6,37 %
celkem	157	100 %

Respondentů, kteří mají 2 a více pracovněprávních vztahů bylo 71. Z jejich odpovědí vyplývá, že nejčastější kombinací pracovněprávního vztahu je pracovní smlouva na částečný úvazek spolu s dohodou o provedení práce (DPP), kterou uvedlo 30 respondentů. Velmi podobně častá je i kombinace pracovní smlouvy na částečný úvazek a živnostenského listu, kterou zvolilo 29 respondentů. Další kombinace pracovněprávního vztahů se vyskytly pouze u jednotlivých respondentů, proto je nezveřejňujeme. V tabulce také uvádíme, kolik procent z počtu 71 respondentů, kteří měli 2 a více pracovněprávních vztahů, jednotlivé možnosti představují.

tabulka č. 17 - nejčastější kombinace pracovněprávních vztahů

nejčastější kombinace pracovněprávních vztahů	počet respondentů	% z 71
pracovní smlouva (částečný úvazek) + dohoda o provedení práce (DPP)	30	42,25 %
pracovní smlouva (částečný úvazek) + živnostenský list	29	40,86 %
další kombinace v nízké četnosti	12	8,52 %
celkem	71	100 %

Otázka č. 11

Uved'te, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.

Otázka, u které bylo možné uvést pouze jednu odpověď a to konkrétní číselnou hodnotu. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Pro kontext je důležité uvést, že při plném úvazku odpovídá běžná pracovní doba přibližně 168 hodinám za měsíc. Tento údaj ve většině případů zahrnuje nejen samotnou tlumočnickou či překladatelskou činnost, ale také přípravu na úkony, administrativu, cestování a další související aktivity.

V této otázce se nepodařilo získat očekávané a požadované výsledky. Některé odpovědi vykazovaly nesrovnalosti v počtu odpracovaných hodin, přičemž uvedené hodnoty přesahovaly fyzicky možný limit. Z analýzy vyplývá, že někteří respondenti pravděpodobně uvedli celkový počet odpracovaných hodin za celé období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024, namísto požadovaného měsíčního průměru. Důvodů těchto nesrovnalostí může být několik. Jedním z možných vysvětlení je komplikovaná formulace otázky, jež mohla zapříčinit rozdílnou interpretaci zadání. Dalším faktorem může být samotná náročnost výpočtu – správně určit a zprůměrovat počet odpracovaných hodin za jeden měsíc vyžaduje čas a pečlivou reflexi. Zároveň je možné, že respondenti skutečný počet hodin neznají, protože si některé hodiny, zejména ty neproplacené, vůbec neevidují. Další možností je, že na fakturách či ve výkazech nemají uvedený přesný počet odpracovaných hodin, což jim komplikuje zpětné dohledání této informace. Tyto a mnohé další faktory mohly ovlivnit přesnost a validitu získaných dat v této části výzkumu.

V následující části a–c pracujeme s třemi možnými propočty:

- a) Při ponechání všech odpovědí tak, jak byly uvedeny, by průměrný počet odpracovaných hodin všech respondentů vycházel na přibližně **36 622 hodin**, což odpovídá **233 hodinám na respondenta za měsíc**. Tento údaj však zahrnuje i hodnoty, které fyzicky přesahují reálné pracovní možnosti. Celkově by tento počet hodin odpovídal téměř **218 plným úvazkům**. Pro přehled uvádíme výpočet výše zmíněných čísel: $36\,622 \text{ odpracovaných hodin všemi respondenty za měsíc} \div 157 \text{ respondenty} = 233 \text{ hodin odpracováno jedním respondentem za měsíc}$. Poté $36\,622 \text{ odpracovaných hodin všemi respondenty za měsíc} \div 168 \text{ hodinami, tedy přibližným počtem hodin za měsíc při plném úvazku} = 218 \text{ plných úvazků}$.
- b) Pokud bychom uvedené extrémní hodnoty vyloučili, bylo by tím vyřazeno **18 respondentů**, a výsledná pracovní doba **139 respondentů** by činila přibližně **12 465 hodin**, což odpovídá **90 hodinám na respondenta za měsíc**. Při tomto očištěném výpočtu by odpovídající počet **plných úvazků** klesl téměř na **74**. Pro přehled uvádíme výpočet výše zmíněných čísel: $12\,465 \text{ odpracovaných hodin respondenty za měsíc} \div 139 \text{ respondenty} = 90 \text{ hodin odpracováno jedním respondentem za měsíc}$. Poté $12\,465 \text{ odpracovaných hodin všemi respondenty za měsíc} \div 168 \text{ hodinami, tedy přibližným počtem hodin za měsíc při plném úvazku} = 74 \text{ plných úvazků}$.

- c) Abychom eliminovali nesrovnalosti, provedli jsme do třetice přepočet, při kterém jsme u každého z 18 respondentů jimi zadaný počet hodin vydělili počtem měsíců, po které v daném období pracovali. Mezi přepočítanými odpověďmi byly hodnoty 3 100, 2 256, 2 160, 1 800, 1 800, 1 760, 1 251, 1 250, 1 200, 1 100, 1 000, 1 000, 960, 960, 910, 900, 450, 300. Další uvedené hodnoty již byly pod hranicí 260 hodin za měsíc, to se rovná přibližně jednomu a půl úvazku. Tento postup vedl k výsledné hodnotě **14 564 hodin za jeden měsíc pro všechny respondenty**, tedy v průměru **93 hodin na respondenta za měsíc**. Pokud bychom tento součet převedli, odpovídal by přibližně **87 plným úvazkům**. Pro přehled uvádíme výpočet výše zmíněných čísel: $14\,564$ odpracovaných hodin všemi respondenty za měsíc $\div 157$ respondenty $\doteq 93$ hodin odpracováno jedním respondentem za měsíc. Poté $14\,564$ odpracovaných hodin všemi respondenty za měsíc $\div 168$ hodinami, tedy průměrným počtem hodin za měsíc při plném úvazku $\doteq 87$ plných úvazků.

tabulka č. 18 - počet odpracovaných hodin

	propočet a	propočet b	propočet c
počet respondentů	data od 157 respondentů	data od 139 respondentů	data od 157 respondentů
součet hodin/měsíc	součet i s hodinami nad 260/měsíc	součet bez hodin nad 260/měsíc	součet s přepočítanými hodinami nad 260/měsíc
průměrný počet všech odpracovaných hodin za měsíc	36 622	12 465	14 564
průměrný počet odpracovaných hodin jedním tlumočnickem za měsíc	233 (36 622 ÷ 157)	90 (12 465 ÷ 139)	93 (14 564 ÷ 157)
kolika plným úvazkům to odpovídá	218 (36 622 ÷ 168)	74 (12 465 ÷ 168)	87 (14 564 ÷ 168)
kolik uživatelů znakového jazyka v České republice přibližně připadá na jeden plný úvazek	? ¹⁴	? ¹⁵	? ¹⁶

Přestože jsme se snažili údaje co nej přesněji interpretovat, zůstává nejistota, zda i nižší hodnoty nebyly některými respondenty zadány jako celkový počet hodin za rok místo měsíčního průměru. Vzhledem k této nejasnosti nemůže být žádná z uvedených variant považována za zcela relevantní výsledek, a je nutné k těmto datům přistupovat s rezervou.

Dále je třeba zdůraznit, že uváděné počty hodin zahrnují jak proplacené, tak neproplacené (dobrovolné) tlumočení a překlad. Cílem dotazníku nebylo zjistit, kolik hodin daný respondent odpracoval v rámci jakého pracovněprávního vztahu, tedy zda šlo o zaměstnání, podnikání na živnostenský list či dobrovolnickou činnost. Záměrem nebylo ani posouzení, zda je

¹⁴ počet uživatelů není znám

¹⁵ počet uživatelů není znám

¹⁶ počet uživatelů není znám

respondent zaměstnán u jednoho či více zaměstnavatelů. Mohlo by se zdát, že ve většině případů průměrné hodnoty nedosahují plného úvazku, avšak, jak jsme již uvedli, tato získaná čísla nejsou zcela relevantní. Zároveň to může poukazovat na specifika práce tlumočnicků a překladatelů, nepravidelnost zakázek, odlišný způsob organizace pracovního času v tomto oboru a další.

V souvislosti s tlumočením a překladem do znakového jazyka se setkáváme s informací, kolik uživatelů znakového jazyka připadá na jednoho tlumočnicka. Tento údaj bohužel nelze zjistit. Abychom takové číslo určili, potřebujeme znát počet tlumočnicků a počet uživatelů znakového jazyka. Počet uživatelů znakového jazyka neznáme. V minulosti proběhlo několik výzkumů¹⁷, které volily různé metody pro sběr dat a měly odlišná kritéria. Tudíž z nich vzešly zcela odlišné výsledky. Ani nejaktuálnější výsledek Sčítání lidu 2021 není průkazný, protože otázka byla v dotazníku dobrovolná. V tom případě se nedá považovat za relevantní žádný z počtů, z tohoto důvodu s těmito čísly nepracujeme. To, kolik uživatelů znakového jazyka připadá na jednoho tlumočnicka, tudíž není možné zjistit.

¹⁷ Hrubý, J. Kolik je u nás sluchově postižených? In: Speciální pedagogika. Roč. 8, č. 2. Praha: UK, 1998. s. 5–20.

Novák, J., Kalnická, V. Šetření zdravotně postižených osob zaplnilo další bílé místo na mapě české statistiky. In: Statistika, 6/2008. s. 541–552.

Český statistický úřad. Mateřský jazyk [online]. [cit. 2025-01-26]. Dostupné z: <<https://scitani.gov.cz/matersky-jazyk#null>>.

Otázka č. 12

V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

U této otázky bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Největší část respondentů, konkrétně 106 osob uvedla, že se tlumočení či překladu věnovala po celé sledované období, tedy 12 měsíců. Počet respondentů pak postupně klesal s kratší dobou odpracovaných měsíců za sledované období. Druhou nejpočetnější odpovědí byla po 10 respondentech možnost jedenáct a deset měsíců. Zbývající měsíce byly v nižších jednotkách, přesná čísla naleznete v tabulce.

tabulka č. 19 - počet odpracovaných měsíců

počet měsíců, ve kterých respondent tlumočil/překládal	počet respondentů
12 měsíců	106
11 měsíců	10
10 měsíců	10
9 měsíců	1
8 měsíců	5
7 měsíců	4
6 měsíců	2
5 měsíců	5
4 měsíce	1
3 měsíce	6
2 měsíce	5
1 měsíc	2
celkem	157

Otázka č. 13

Jaký je Váš gender?

U této otázky bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Z celkového počtu tvořily ženy převážnou většinu, a to 132 osob. Mužů mezi respondenty bylo 24 a 1 osoba zvolila možnost trans*.

tabulka č. 20 - gender

gender	počet respondentů
žena	132
muž	24
trans*	1
celkem	157

Otázka č. 14

Jaký je Váš věk?

U této otázky bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Nejpočetněji zastoupenou skupinou byli respondenti ve věku 30–39 let, konkrétně 47 respondentů, následováni skupinou 20–29 let, konkrétně 46 respondentů. V kategorii 40–49 let bylo evidováno 37 respondentů, ve věkové skupině 50–59 let 17 respondentů a v kategorii 60–69 let 7 respondentů. Nejnižší zastoupení měla věková skupina 70–79 let, ve které byli 3 respondenti.

tabulka č. 21 - věk

věk	počet respondentů
méně než 20 let	0
20–29 let	46
30–39 let	47
40–49 let	37
50–59 let	17
60–69 let	7
70–79 let	3
80–89 let	0
90 a více let	0
celkem	157

Otázka č. 15

Jaký je Váš stav sluchu?

U této otázky bylo možné vybrat jen jednu možnost odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

V rámci výzkumu byla respondentům položena otázka týkající se jejich sluchového stavu. Celkem 124 respondentů uvedlo, že jsou slyšící. Skupiny neslyšících a nedoslýchavých byly zastoupeny shodně po 16 respondentech. V kategorii jiné uvedl jeden respondent, že je slyšící s vadou sluchu.

tabulka č. 22 - stav sluchu

stav sluchu	počet respondentů
slyšící	124
neslyšící	16
nedoslýchavý	16
jiné	1
celkem	157

Otázka č. 16

Jaký je Váš mateřský jazyk?

U této otázky bylo možné zaškrtnout více možností odpovědi. Celkem na tuto otázku odpovědělo 157 respondentů.

Český jazyk jako svůj mateřský jazyk uvedlo celkem 139 respondentů. Dalších 31 respondentů označilo za svůj mateřský jazyk český znakový jazyk. Mezi odpověďmi v možnosti jiné 2 respondenti uvedli slovenský znakový jazyk, 1 respondent uvedl slovenský jazyk a 1 respondent označil ruský znakový jazyk. V tabulce jsme možnost jiné rozepsali a uvedli k nim daný počet respondentů.

tabulka č. 23 - mateřský jazyk

mateřský jazyk	počet respondentů
český jazyk	139
český znakový jazyk	31
slovenský jazyk	2
slovenský znakový jazyk	1
ruský znakový jazyk	1
anglický jazyk	0
americký znakový jazyk	0
britský znakový jazyk	0
ukrajinský jazyk	0
ukrajinský znakový jazyk	0
polský jazyk	0
polský znakový jazyk	0
německý jazyk	0
německý znakový jazyk	0
rakouský znakový jazyk	0

Ze získaných dat lze říci, že celkem 17 respondentů uvedlo, že má 2 mateřské jazyky a to český a český znakový jazyk.

tabulka č. 24 - mateřský jazyk - kombinace

mateřský jazyk - kombinace	počet respondentů
český jazyk + český znakový jazyk	17

Usouvztažnění dat

Níže v textu usouvztažňujeme data mezi vybranými otázkami navzájem.

Porovnání otázky č. 6 a č. 2

Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka č. 2: Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?

Zde bychom rády porovnali otázky č. 6 a č. 2 - kraj, ve kterém respondenti ve sledovaném roce primárně působili a jejich vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi. Rádi bychom vysledovali tendence, zda se nějakým způsobem promítá existence vysokoškolského programu či dostupnost kurzů v daných krajích. Vysokoškolské obory zaměřené na znakové jazyky a jejich tlumočení či překlad sídlí v Praze a Brně, vyšší odborná škola s programem Tlumočnictví českého znakového jazyka působí v Hradci Králové. Z praxe víme, že zbylé programy a nejruznější kurzy z minulosti i současnosti probíhali a probíhají převážně v Praze, Brně, dále pak v menší míře v dalších krajských městech, pokud tam sídlila či sídlí místní organizace, která nabízí například kurzy českého znakového jazyka, popřípadě kurzy pro tlumočníky/překladatele apod. Tato praxe ztěžuje tlumočnickům a překladatelům z regionů dostupnost profesního vzdělávání se. Až v posledních letech jsou dostupné i akreditované kurzy v online formě.

Můžeme si všimnout vyššího počtu respondentů v krajích, kde působí instituce, které nabízejí tlumočnické a překladatelské vzdělání. Absolventi oborů Jazyky a komunikace neslyšících, dříve Čeština v komunikaci neslyšících na Karlově univerzitě v Praze působili převážně v Hlavním městě Praha. Stejně tak absolventi oboru Tlumočnictví českého znakového jazyka na Masarykově univerzitě a oboru Divadlo a výchova pro Neslyšící na Janáčkově akademii múzických umění převažovali v Jihomoravském kraji. Taktéž tomu bylo u oboru Tlumočnictví českého znakového jazyka na Vyšší odborné škole v Hradci Králové, jejichž absolventi převažovali v Královéhradeckém kraji. Absolventi Certifikačního vzdělávacího programu od České Komory tlumočnicků znakového jazyka a absolventi Primárního modulového programu pro pokročilé tlumočníky českého znakového jazyka od Institutu Neslyšících pro specializované vzdělávání působili převážně v Hlavním městě Praha. Počet respondentů u dalších kurzů v jednotlivých krajích už není tak jednoznačný.

V tabulce níže vidíte celkový přehled krajů, ve kterých respondenti ve sledovaném roce primárně působili a jaké bylo jejich vzdělání

v tlumočnické/překladačské profesi.

tabulka č. 25 - primární kraj X vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi

primární kraj	počet v daném kraji	vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi ¹⁸													
		A	B	C	D	E	F	G	H	CH	I	J	K	L	M
Hlavní město Praha	57	6	25	1	0	1	3	6	6	1	4	1	36	0	11
Jihomoravský kraj	21	0	2	2	1	3	3	0	0	1	2	3	11	1	2
Královéhradecký kraj	10	0	2	0	0	0	6	1	0	1	0	0	2	1	1
Moravskoslezský kraj	10	0	0	0	0	1	0	0	0	2	3	1	6	1	4
Zlínský kraj	10	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	5	2	1
Ústecký kraj	9	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	7	1	1
Olomoucký kraj	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	1	0
Středočeský kraj	6	2	4	0	0	0	0	1	0	1	1	0	4	0	2
Liberecký kraj	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0
Kraj Vysočina	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0
Plzeňský kraj	4	0	1	0	0	0	1	0	0	2	1	0	1	0	1
Jihočeský kraj	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0
Karlovarský kraj	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Pardubický kraj	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
fyzicky netlumočím	7	0	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	3	2	0

¹⁸ **Legenda názvů vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi:** **A** - Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul, **B** - Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících), **C** - Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících), **D** - Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících), **E** - Tlumočnictví českého znakového jazyka (Masarykova Univerzita) – bakalářský titul, **F** - Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista, **G** - Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP), **H** - Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání – Primární modulový program pro pokročilé tlumočnický českého znakového jazyka, **CH** - kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění), **I** - Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením

Porovnání otázky č. 6 a č. 7

Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka č. 7: V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Zde představujeme tabulku, kde porovnáváme otázky číslo 6 a číslo 7: v prvním sloupci je uveden název kraje, ve druhém sloupci vidíme počet tlumočnicků a překladatelů v daném kraji, který respondenti uvedli jako jejich hlavní kraj, kde primárně působili. Ve třetím sloupci je uveden počet tlumočnicků/překladatelů, kteří ze svého primárního kraje vyjížděli i do jiných krajů v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024. Čtvrtý sloupec pak představuje přehled o počtu tlumočnicků/překladatelů, kteří ze svého primárního kraje do dalších krajů v dotazovaném období nedojížděli.

V otázce č. 6 uvedlo 7 respondentů, že fyzicky netlumočí. Z těchto 7 respondentů, 5 respondentů uvedlo v otázce č. 7, že do dalších krajů nedojíždí. Dva z těchto sedmi respondentů v otázce číslo 7 zároveň uvedli, že fyzicky působili v jiných krajích. Po přečtení odpovědí, jsme dohledaly, že tito dva respondenti poskytují pouze překladatelské služby. Zbýlých pět respondentů poskytuje různé kombinace služeb fyzického tlumočení, online tlumočení a překladu.

tabulka č. 26 - počet tlumočnicků a překladatelů v daném kraji

kraj	počet tlumočnicků a překladatelů v daném kraji, který respondenti uvedli jako jejich primární kraj	počet tlumočnicků/překladatelů, kteří ze svého primárního kraje vyjížděli i do jiných krajů	počet tlumočnicků/překladatelů, kteří ze svého primárního kraje do dalších krajů nedojížděli
Hlavní město Praha	57	42	15
Jihomoravský kraj	21	10	11
Královéhradecký kraj	10	7	3
Moravskoslezský kraj	10	2	8
Zlínský kraj	10	3	7
Ústecký kraj	9	3	6
Olomoucký kraj	7	2	5
Středočeský kraj	6	5	1
Liberecký kraj	5	4	1
Kraj Vysočina	5	0	5
Plzeňský kraj	4	2	2
Jihočeský kraj	2	0	2
Karlovarský kraj	2	0	2
Pardubický kraj	2	2	0
fyzicky netlumočím (neuveden hlavní kraj)	7	2	5
celkem	157	84	73

Zde představujeme porovnání, z jakých krajů se dojíždělo do jakých v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024. První sloupec představuje kraj, který tlumočníci a překladatelé uvedli jako svůj primární kraj, kde fyzicky působili (otázka č. 6). Zbylé sloupce pak představují odpovědi, v jakých dalších krajích tlumočníci a překladatelé (z kraje z prvního sloupce) ještě fyzicky působili (otázka č. 7).

tabulka č. 27 - celkový počet respondentů v kraji

kraj	počet tlumočnicků/překladatelů, kteří primárně fyzicky působí v daném kraji	počet tlumočnicků, kteří do daného kraje dojížděli z jiného kraje (z jiného svého primárního kraje)	celkový počet tlumočnicků, kteří v daném kraji působili v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024
Hlavní město Praha	57	18	75
Jihomoravský kraj	21	15	36
Královéhradecký kraj	10	34	44
Moravskoslezský kraj	10	16	36
Zlínský kraj	10	8	18
Ústecký kraj	9	20	29
Olomoucký kraj	7	12	19
Středočeský kraj	6	47	53
Liberecký kraj	5	23	28
Kraj Vysočina	5	7	12
Plzeňský kraj	4	7	11
Jihočeský kraj	2	7	9
Karlovarský kraj	2	2	4
Pardubický kraj	2	23	25

fyzicky netlumočím (neuveden hlavní kraj)	7	-	-
celkem	157	-	-

Porovnání otázky č. 8 a č. 3

Otázka č. 8: V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?

V tabulce níže naleznete porovnání konkrétních oblastí tlumočení a překladu s délkou praxe. Snažili jsme se vysledovat, zda se v některých oblastech tlumočení a překladu bude lišit rozložení respondentů v závislosti na délce praxe. Výrazné tendence jsme nevysledovaly. **U jednotlivých oblastí tlumočení/překladu můžeme vidět zastoupení respondentů v celé škále délek praxe.** Zaměřili jsme se na respondenty s kratší délkou praxe, kteří byli ve sledovaném roce na začátku své profesní dráhy. Zajímalo nás, zda lze vysledovat oblasti tlumočení, ve kterých vůbec nepůsobili nebo působili jen ojediněle. Četnost tlumočení/překladu v daných oblastech může být ovlivněna počtem respondentů v daných věkových kategoriích.

Respondenti s praxí do 1 roku nepůsobili ve sledovaném období v následujících oblastech: tlumočení u soudu; tlumočení v politice; konferenční tlumočení; tlumočení v médiích a tlumočení v oblasti náboženství.

Respondenti s praxí 1 až 2 roky nepůsobili ve sledovaném období v následujících oblastech: tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů; tlumočení v politice; konferenční tlumočení a tlumočení v oblasti náboženství.

Respondenti, kteří mají praxi delší než 2 roky se ve sledovaném roce pohybovali téměř ve všech oblastech tlumočení/překladu. Konkrétní čísla naleznete v tabulce níže.

Aktuálně v profesi tlumočnicků a překladatelů rezonuje situace v oblasti soudního tlumočení. Soudní tlumočníci a překladatelé zapsaní v seznamu Ministerstva spravedlnosti mají stanovenou lhůtu, konkrétně do 31. 12. 2025, pro splnění povinnosti složit zkoušku dle *zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnicích a soudních překladačích*. Ke dni 27. 2. 2025 bylo v oficiálním Seznamu znalců, tlumočnicků

a překladatelů od Ministerstva spravedlnosti v ČR¹⁹ uvedeno 17 soudních tlumočnicků a 15 soudních překladatelů s pracovním jazykem -znakový jazyk. Celkem 15 osob působí současně jako soudní tlumočnick a soudní překladatel, 2 osoby působí na pozici soudní tlumočnick. Na základě stanoveného období pro sběr dat v dotazníku jsme dohledali, že v roce 2024 a 2023 vykazovalo činnost u soudu pouze 9 tlumočnicků, zbývajících 8 tlumočnicků/překladatelů nemělo v tomto období žádný záznam o tlumočení a překladu. V dubnovém zpravodaji České komory tlumočnicků znakového jazyka shrnuje soudní tlumočnice Marie Horáková současnou situaci v oblasti soudního tlumočení. Uvádí, že pokud současní soudní tlumočnicki v tomto přechodném období nesloží stanovenou zkoušku, zanikne jim oprávnění vykonávat tuto činnost. Marie Horáková uvádí, že k 2. 5. 2025 jsou pouze 3 stávající soudní tlumočnicki přelicensovaní. *„Za rok 2024 bylo zaznamenáno 157 úkonů od samotných tlumočnicků. Ne všichni soudní tlumočnicki však evidují veškerou svou činnost. Co je však ještě závažnější, žádný z orgánů – včetně Ministerstva spravedlnosti – nevede statistiku tlumočnicků přizvaných ad hoc. To znamená, že v tuto chvíli neexistuje žádný oficiální údaj o počtu jednání, při kterých je potřeba přítomnost soudního tlumočnicka – ať už jmenovaného, nebo přizvaného ad hoc.“*²⁰

V tabulce níže vidíme, že oblast tlumočení u soudu má nižší četnost odpovědí. Přesto si při porovnání délky praxe můžeme všimnout, že jsou zde zastoupeni respondenti na celé škále délky praxe. **V našem výzkumu uvedlo 20 respondentů, že v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 tlumočilo či překládalo u soudu. Což je vyšší číslo než uvádí oficiální Seznam znalců, tlumočnicků a překladatelů a mohlo by to potvrzovat zavedenou praxi s možností ustanovit tlumočnicka ad hoc na místě.**

Při porovnání délky praxe u další oblasti tlumočení, které v praxi vyžadují ustanoveného soudního tlumočnicka (např.: tlumočení svateb; tlumočení u soudu; tlumočení u advokáta, právníka, notáře; tlumočení na policii) vidíme i zde zastoupeny respondenty z celé škály délky praxe. Konkrétní čísla u daných oblastí naleznete v tabulce níže.

¹⁹ Seznamy znalců, tlumočnicků a překladatelů. [online]. [cit. 2025-02-27]. © Ministerstvo spravedlnosti ČR 2021. Dostupné z: <<https://seznat.justice.cz/>>

²⁰ Duben v Komoře - Marie Horáková, kruh Legislativa, podkruh Soudní tlumočení [citace ze dne 5. 5. 2025]

tabulka č. 28 - oblast tlumočení X délka tlumočnické/překladačské praxe

oblast tlumočení ↓	celkový počet respondentů v dané oblasti ↓	délka tlumočnické/překladačské praxe										
		do 1 roku	1–2 roky	3–5 let	6–10 let	11–15 let	16–20 let	21–25 let	26–30 let	31–35 let	36–40 let	nad 41 let
celkový počet respondentů →	157	6	17	37	29	17	16	16	5	7	1	6
tlumočení ve zdravotnictví	122	5	10	32	22	13	11	11	4	7	1	6
tlumočení na úřadech i pro úřady	115	5	11	29	21	12	11	11	4	4	1	6
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	109	3	11	30	18	11	12	10	4	5	1	4
tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	108	5	8	30	19	11	11	9	4	5	1	5
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	106	5	9	29	16	12	13	10	2	4	1	5
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	103	3	13	29	19	8	9	12	3	3	1	3
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	98	1	9	28	16	11	10	11	4	4	0	4
tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůze, jednání atd.)	95	3	9	26	13	12	10	11	3	4	1	3
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	92	3	6	27	16	10	9	10	3	4	1	3
tlumočení u policie	75	1	4	20	14	9	8	8	3	4	1	3

tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	68	3	5	18	11	7	7	8	2	3	0	4
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	68	2	4	19	11	6	7	9	2	4	1	3
tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	59	1	2	15	9	6	8	8	3	3	1	3
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	37	0	1	9	6	6	5	5	0	2	0	3
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	37	3	5	11	7	2	3	2	1	1	1	1
konferenční tlumočení	35	0	0	6	11	3	7	4	1	1	0	2
umělecké tlumočení	34	1	3	8	9	1	5	4	1	1	1	0
tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů	32	1	0	8	3	2	3	5	2	3	1	4
tlumočení sportovních aktivit a událostí	32	2	2	12	4	2	3	3	0	1	1	2
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	23	0	0	3	2	4	5	3	2	2	0	2
tlumočení u soudu	20	0	1	3	1	1	0	5	3	2	1	3
tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	13	0	0	3	0	3	3	2	1	0	0	1
jiné (prosím, vypište konkrétně)	5	0	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0

Porovnání otázky č. 8 a č. 15

Otázka č. 8: V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Otázka č. 15: Jaký je Váš stav sluchu?

Zde představujeme porovnání oblasti tlumočení/překladu a stavu sluchu tlumočnicků a překladatelů v České republice. Pokládáme za důležité zde ukázat, že stav sluchu nemá vliv na oblast tlumočení či překladu, kde se daný člověk pohybuje. Téměř v každé oblasti jsou zastoupeni tlumočníci/překladatelé slyšící, neslyšící a nedoslýchaví. Pro větší přehlednost jsou v tabulce znázorněna procenta vždy z celkového počtu dané skupiny respondentů.

Slyšící a nedoslýchaví tlumočníci a překladatelé se ve sledovaném roce pohybovali ve všech oblastech. Neslyšící tlumočníci a překladatelé se v námi sledovaném roce dle získaných dat nepohybovali pouze ve třech oblastech: tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů; tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.); tlumočení sportovních aktivit a událostí.

tabulka č. 29 - oblast tlumočení/překladu X stav sluchu

počet respondentů v dané oblasti →	respondenti celkem		slyšící ²¹		neslyšící		nedoslýchaví	
	157		125		16		16	
oblast tlumočení/překladu ↓	počet	% ²²	počet	%	počet	%	počet	%
tlumočení ve zdravotnictví	122	77,7	105	84,0	5	31,3	12	75,0
tlumočení na úřadech i pro úřady	115	73,2	97	77,6	7	43,8	11	68,8
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	109	69,4	94	75,2	3	18,8	12	75,0

²¹ Respondenta, který se označil za slyšícího s vadou sluchu zahrnujeme do kategorie slyšících, z důvodu zachování anonymity.

²² V tabulce jsou znázorněna procenta vždy z celkového počtu dané skupiny respondentů.

tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	108	68,8	91	72,8	6	37,5	11	68,8
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	106	92,2	93	74,4	4	25,0	9	56,3
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	103	65,6	93	74,4	2	12,5	8	50,0
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	98	90,7	84	67,2	3	18,8	11	68,8
tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůzky, jednání atd.)	95	60,5	83	66,4	3	18,8	9	56,3
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	92	58,6	78	62,4	3	18,8	11	68,8
tlumočení u policie	75	47,8	61	48,8	5	31,3	9	56,3
tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	68	43,3	58	46,4	5	31,3	5	31,3
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	68	43,3	59	47,2	4	25,0	5	31,3
tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	59	37,6	53	42,4	2	12,5	2	12,5
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	37	23,6	29	23,2	7	43,8	1	6,3
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	37	23,6	30	24,0	3	18,8	4	25,0
konferenční tlumočení	35	22,3	29	23,2	3	18,8	3	18,8
umělecké tlumočení	34	21,7	28	22,4	4	25,0	2	12,5
tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů	32	20,4	28	22,4	0	0,0	4	25,0
tlumočení sportovních aktivit a událostí	32	20,4	28	22,4	0	0,0	4	25,0
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	23	14,6	21	16,8	0	0,0	2	12,5
tlumočení u soudu	20	12,7	16	12,8	2	12,5	2	12,5

tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	13	8,3	11	8,8	1	6,3	1	6,3
jiné (prosím, vypište konkrétně)	5	3,2	4	3,2	1	6,3	0	0,0

Porovnání otázky č. 13 a č. 6

Otázka č. 13: Jaký je Váš gender?

Otázka č. 6: V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

Z porovnání odpovědí na otázky týkající se genderu a místa primárního působení vyplývají následující data. V tabulce je uveden počet 1-5 a to v těch krajích, kde bylo méně než 6 respondentů dle daného genderu. K tomuto „zkreslení dat“ jsme přistoupili na základě možnosti získaná data prezentovat a zároveň zachovat anonymitu respondentů.

Ženy měly zastoupení ve všech krajích. Z celkového počtu 132 žen jich nejvíce působil/a v Hlavním městě Praha, a to 51 osob. Druhý nejvyšší počet byl v Jihomoravském kraji, kde působil/a 19 respondentek, a třetí nejvyšší počet byl v kraji Zlínském v počtu 10. V Kraji Moravskoslezském působil/a 8 respondentek, v kraji Královéhradeckém 7 respondentek, v Olomouckém kraji působil/a ještě o jednu méně a to 6 respondentek. Odpověď fyzicky netlumočím vybralo 1–5 respondentek.

Mužů bylo celkově 24 z nich nejvíce, a to 6 respondentů jich působil/a v Hlavním městě Praha. V krajích Jihomoravský, Královéhradecký, Moravskoslezský, Ústecký, Olomoucký, Středočeský, Liberecký a Plzeňský bylo také mužské zastoupení, vždy v rozmezí 1–5. V kraji Zlínském, Vysočina, Jihočeském a Karlovarském se žádný respondent nevyskytoval. Odpověď fyzicky netlumočím vybralo 1–5 respondentů.

Osobu, která uvedla možnost trans*, v rámci zachování anonymity v těchto údajích záměrně neuvádíme.

tabulka č. 30 - gender X primární kraj

primární kraj	počet žen	počet mužů	počet trans*
Hlavní město Praha	51	6	neuvádíme z důvodu zachování anonymity
Jihomoravský kraj	19	1–5	
Zlínský kraj	10	0	
Moravskoslezský kraj	8	1–5	
Královéhradecký kraj	7	1–5	
Olomoucký kraj	6	1–5	
fyzicky netlumočil/a	1–5	1–5	
Ústecký kraj	1–5	1–5	
Středočeský kraj	1–5	1–5	
Liberecký kraj	1–5	1–5	
Kraj Vysočina	1–5	0	
Plzeňský kraj	1–5	1–5	
Jihočeský kraj	1–5	0	
Karlovarský kraj	1–5	0	
Pardubický kraj	1–5	0	
celkem	132	24	1

Porovnání otázky č. 14 a č. 3

Otázka č. 14: Jaký je Váš věk?

Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?

Analýza věku a délky praxe tlumočnicků a překladatelů ukazuje, že ve věkové kategorii **20–29 let** převažovali respondenti s praxí 3–5 let, konkrétně 25 respondentů. Ty následovali respondenti s praxí 1–2 roky, kterých bylo 13. V kategorii **30–39 let** měli respondenti nejčastěji praxi 6–10 let, a to 19 respondentů a 11–15 let, kterou zmínilo 11 respondentů. Ve věkové skupině **40–49 let** byla délka praxe rozmanitější. Největší zastoupení měli respondenti s praxí 21–25 let, celkem 8 respondentů, následování skupinami s praxí 3–5 let a 16–20 let v obou po 5 respondentech. V kategorii **50–59 let** nejvíce respondentů uvedlo praxi 21–25 let, konkrétně 6 osob a 31–35 let uvedli 4 respondenti. V kategorii **60–69 let** dominovali respondenti s praxí nad 41 let, celkem 3 respondenti. Stejná situace byla i ve věkové kategorii **70–79 let**, kde všichni 3 respondenti zmínili více než 41 let praxe. Očekávání bylo, že starší respondenti mají více let praxe. To také výsledky ukázaly. Jsou však výjimky, kdy se například ve věkové kategorii **40–49 let** vyskytují respondenti s velmi krátkou praxí 1–2 roky, což naznačuje, že někteří vstoupili do profese až později v životě.

tabulka č. 31 - věk X délka tlumočnické/překladačské praxe

věk → délka praxe ↓	méně než 20 let	20–29 let	30–39 let	40–49 let	50–59 let	60–69 let	70–79 let	80–89 let	90 a více let
do 1 roku	0	5	1	0	0	0	0	0	0
1–2 roky	0	13	2	2	0	0	0	0	0
3–5 let	0	25	7	5	0	0	0	0	0
6–10 let	0	3	19	6	1	0	0	0	0
11–15 let	0	0	11	4	2	0	0	0	0
16–20 let	0	0	7	5	3	1	0	0	0
21–25 let	0	0	0	8	6	2	0	0	0
26–30 let	0	0	0	3	1	1	0	0	0
31–35 let	0	0	0	3	4	0	0	0	0
36–40 let	0	0	0	1	0	0	0	0	0
nad 41 let	0	0	0	0	0	3	3	0	0

Porovnání otázky č. 15 a č. 2

Otázka č. 15: Jaký je Váš stav sluchu?

Otázka č. 2: Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?

Při porovnání stavu sluchu a vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi jsou výsledky následující. Mezi **slyšícími** respondenty je patrná velká rozmanitost v dosaženém vzdělání. Největší skupina slyšících respondentů, tedy 73, absolvovala různé další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...). Následující skupina v počtu 36 respondentů jsou absolventi oboru Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících). Dále 16 respondentů zvolilo možnost Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnicka, celkem 15 respondentů absolvovalo obor Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista. Certifikaci v rámci České Komory tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP) získalo 9 respondentů.

Podobně jako neslyšící respondenti uváděli **nedoslýchaví** respondenti nejčastěji absolvování dalších kurzů od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...) a to v počtu 9 respondentů. Akademické vzdělání Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících) absolvovali 3 respondenti. Možnost jiné uvedl 1 respondent.

Neslyšící respondenti uváděli nejčastěji absolvování různých dalších kurzů od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...) a to 7 respondentů, případně možnost jiné vzdělání označili 4 respondenti. Absolvovaný kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)²³ uvedli 2 respondenti. Výrazně méně jich má formální akademické vzdělání v oboru tlumočnickém/překladatelském – například obor Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul a Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících) uvedl vždy 1 respondent. Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících) absolvoval taktéž 1 respondent.

Z kategorie jiné osobu **slyšící s vadou sluchu** v rámci zachování anonymity v těchto údajích záměrně neuvádíme.

Ostatní výsledky v řádu jednotek jsou uvedeny v tabulce pod textem. V tabulce jsou mimo jiné uvedena také procenta. Jedná se vždy o procenta, která označují, jak velká část respondentů z daných kategorií slyšící/nedoslýchaví/neslyšící/jiné absolvovala dané vzdělání.

²³ Pro upřesnění informací doplňujeme, že oficiálním organizátorem kurzu byl Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, odbornou realizaci kurzu zajišťovala Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.

tabulka č. 32 - stav sluchu X vzdělání v profesi

stav sluchu	slyšící ²⁴		nedoslýchavý		neslyšící	
počet respondentů	125		16		16	
typ tlumočnického vzdělání	počet	% ²⁵	počet	%	počet	%
Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul	9	7,2 %	0	0 %	1	6,25 %
Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)	36	28,8 %	3	18,75 %	1	6,25 %
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	4	3,2 %	0	0 %	1	6,25 %
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	1	0,8 %	0	0 %	1	6,25 %
Tlumočnictví českého znakového jazyka (Masarykova Univerzita) – bakalářský titul	5	4 %	0	0 %	0	0 %
Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista	15	12 %	0	0 %	0	0 %
Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP)	9	7,2 %	1	6,25 %	0	0 %
Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání – Primární modulový program pro pokročilé tlumočníky českého znakového jazyka	7	5,6 %	0	0 %	0	0 %

²⁴ Respondenta, který se označil za slyšícího s vadou sluchu zahrnujeme do kategorie slyšících, z důvodu zachování anonymity.

²⁵ V tabulce jsou znázorněna procenta vždy z celkového počtu dané skupiny respondentů.

kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)	7	5,6 %	1	6,25 %	2	12,50 %
Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnicka	16	12,8 %	0	0 %	0	0 %
Universal learning design (ComIn) – program vzdělávání tlumočnicků (Masarykova Univerzita – Středisko Teiresiás)	6	4,8 %	0	0 %	0	0 %
další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)	73	58,4 %	9	56,25 %	7	43,75 %
žádné vzdělání v oboru	3	2,4 %	4	25,00 %	4	25,00 %
jiné (prosím, vypište konkrétně, jaké vzdělání jste absolvoval/a a není uvedeno výše)	18	14,4 %	1	6,25 %	4	25,00 %

Porovnání otázky č. 15 a č. 3

Otázka č. 15: Jaký je váš stav sluchu?

Otázka č. 3: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?

Z porovnání odpovědí na otázky týkající se stavu sluchu a délky tlumočnické/překladatelské praxe vyplývá následující rozložení zkušeností jednotlivých skupin respondentů podle jejich stavu sluchu.

Slyšící respondenti tvoří nejpočetnější skupinu napříč všemi kategoriemi délky praxe. Nejvíce tlumočnicků/překladatelů bylo v rozmezí 3–5 let a to 28 respondentů, 6–10 let označilo 24 respondentů a 1–2 roky označilo 13 respondentů. Zastoupení bylo patrné také v kategoriích s delší praxí: 11–15 let a 16–20 let praxe mělo po 12 respondentech, 21–25 let praxe mělo 11 respondentů. Nejméně zastoupené kategorie s délkou praxe byly následující: 31–35 let praxe 7 respondentů, nad 41 let praxe celkem 6 respondentů a 36–40 let praxe 1 respondent.

U **nedoslýchavých** respondentů je rozložení více soustředěno do kratší až střední délky praxe. Největší skupinu tvořili respondenti s praxí 3–5 let a to 7 respondentů, dále byli zastoupeni v kategoriích 11–15 let a 21–25 let vždy 3 respondenti, 16–20 let 2 respondenti a 6–10 let 1 respondent. Mezi respondenty s praxí do 2 let a s praxí nad 26 let se nevyskytovali žádní nedoslýchaví.

Neslyšící respondenti byli zastoupeni v nižších a středních kategoriích praxe. Nejvíce z nich mělo praxi 1–2 roky a 6–10 let, vždy 4 respondenti. Dále se vždy po dvou respondentech vyskytovali v kategorii 3–5 let, 11–15 let, 16–20 let a 21–25 let. V kategorii nad 25 let praxe ani v kategorii do 1 roku nebyl uveden žádný neslyšící respondent. Tyto výsledky by mohly poukazovat na situaci, že jde většinou o nově nastupující profesionály.

Z kategorie jiné osobu **slyšící s vadou sluchu** v rámci zachování anonymity v těchto údajích záměrně neuvádíme.

tabulka č. 33 - stav sluchu X délka tlumočnické/překladačské praxe

stav sluchu → délka praxe ↓	slyšící²⁶	nedoslýchavý	neslyšící
do 1 roku	6	0	0
1–2 roky	13	0	4
3–5 let	28	7	2
6–10 let	24	1	4
11–15 let	12	3	2
16–20 let	12	2	2
21–25 let	11	3	2
26–30 let	5	0	0
31–35 let	7	0	0
36–40 let	1	0	0
nad 41 let	6	0	0
celkem	125	16	16

Data potvrzují, že slyšící tvoří drtivou většinu respondentů se střední i dlouhodobou praxí, zatímco neslyšící a nedoslýchaví respondenti se vyskytují převážně v kategoriích s kratší praxí. Na základě výzkumných dat lze říct, že neslyšící mají obecně kratší praxi. V tabulce je patrné, že neslyšící respondenti se vyskytují výhradně v kategoriích do 25 let praxe, přičemž nejpočetnější zastoupení mají v rozmezí 1–2 roky a 6–10 let. Získaná data ukazují, že neslyšící tlumočníci/překladačelé vstupují do profese relativně nově. V minulosti nebyla pro neslyšící systematicky vytvářena pracovní místa v této profesi. Teprve v posledních několika letech začíná být role neslyšícího tlumočnicka vnímaná jako legitimní a potřebná součást tlumočnické profese – například při tlumočení klientům s jiným národním znakovým jazykem nebo se specifickým projevem. Ze získaných dat lze vyvodit, že neslyšící skutečně vstupují do tlumočnické profese až v poslední dekádě, což se odráží v jejich kratší praxi. Současná situace ukazuje na pozitivní posun v profesním uplatnění neslyšících, avšak

²⁶ Respondenta, který se označil za slyšícího s vadou sluchu zahrnujeme do kategorie slyšících, z důvodu zachování anonymity.

zároveň upozorňuje na potřebu další podpory jejich vzdělávání a systematického zapojování do profese.

Respondenti bez vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi

Nyní se blíže zaměříme na respondenty, kteří neuvedli žádné vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi. Celkem 11 respondentů uvedlo, že nemá žádné tlumočnické/překladatelské vzdělání. Všichni tito respondenti mají minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Délka praxe u těchto respondentů se pohybovala v kategoriích od 1 roku do 35 let. Mezi těmito respondenty byly zastoupeny všechny tři služby: fyzické tlumočení, online tlumočení a překlad. Ať samostatně či v různých kombinacích. Mezi pracovními jazyky se objevily český jazyk, český znakový jazyk, slovenský znakový jazyk a anglický jazyk. Co se týká místa působení ve sledovaném roce, respondenti působili v 8 různých krajích a objevila se i možnost, že daný člověk fyzicky netlumočil. Ohledně oblastí tlumočení a překladu se v odpovědích daných respondentů vyskytly téměř všechny oblasti, kromě čtyř následujících: tlumočení v politice, konferenční tlumočení, umělecké tlumočení a tlumočení volnočasových aktivit. Co se týká pracovního vztahu, celkem 5 respondentů vykonává svou činnost pouze ve svém volném čase (bez nároku na honorář). Zbylých 6 respondentů zaškrtnulo některou z těchto možností nebo jejich kombinaci: pracovní smlouva na plný nebo částečný úvazek, dohoda o provedení práce a živnostenský list. Doba, po kterou ve sledovaném roce vykonávali svou činnost, se pohybovala od 3 do 12 měsíců. Zastoupeni byli 4 muži a 7 žen v kategoriích od 20 do 49 let. Ohledně stavu sluchu šlo o 2 slyšící tlumočníky/překladaře, 4 nedoslýchavé tlumočníky/překladaře, 4 neslyšící tlumočníky/překladaře a 1 tlumočnicka/překladaře s vadou sluchu. Jako mateřský jazyk uvedlo 6 respondentů český jazyk, 6 respondentů český znakový jazyk a 1 respondent uvedl slovenský znakový jazyk.

Tlumočení/překlad ve volném čase

Rády bychom zde představili v širších souvislostech respondenty, kteří vykonávají svou činnost ve volném čase či bez nároku na honorář. Na pracovní vztah respondentů jsme se ptali v otázce číslo 10. Možnost tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) vybralo 29 respondentů.

V tabulce níže lze vidět, že 10 respondentů vybralo pouze tuto odpověď a žádný jiný pracovní poměr neuvedlo. Smlouvu o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář vybrali 4 respondenti. Z těchto 4 respondentů vybral 1 respondent pouze kombinaci tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) + smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář. Zbylí 3 respondenti uváděli ještě další druhy pracovního vztahu, konkrétně živnostenský list, dohodu o provedení práce (DPP) nebo dohodu o pracovní činnosti (DPČ).

Celkem 15 respondentů vybralo kombinaci tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) a další druhy pracovního vztahu, ale už nevybrali možnost smlouvy o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář. Přehledně to vidíme v tabulce níže.

tabulka č. 34 - tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase)

tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase)	počet respondentů
pouze tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase)	10
tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	1
tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář živnostenský list	1
tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář DPP	1
tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář další druhy smluv (živnostenský list, DPP a DPČ)	1
tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase) různá kombinace dalších druhů smluv (plný úvazek, částečný úvazek DPČ, DPP, smlouva dle autorského zákona, živnostenský list) <i>Zde se neobjevila možnost smlouvy o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář.</i>	15
celkem	29

Nyní uvádíme informace o 10 respondentech, kteří uvedli pouze možnost **tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase)**. Mezi respondenty byly zastoupeny všechny úrovně vzdělání od základního až po vysokoškolské vzdělání s doktorským nebo vyšším titulem.

Ohledně vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi, pouze 1 respondent uvedl vzdělání v oboru Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul a žádné jiné, 3 respondenti vybrali pouze možnost dalších kurzů od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...), 5 respondentů uvedlo, že nemá žádné

vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi a 1 respondent vybral pouze možnost jiné, kde specifikoval své vzdělání jako pedagogické.

Délka tlumočnické/překladatelské praxe se pohybovala v rozmezí od 1 roku do 35 let. Všechny 10 respondentů uvedlo, že poskytuje fyzické tlumočení. Z těchto 10 respondentů poskytují 2 respondenti pouze fyzické tlumočení. Kombinaci fyzické tlumočení a online tlumočení vybrali 3 respondenti a kombinaci fyzické tlumočení a překlad vybrali 3 respondenti. Celkem u 2 respondentů nalezneme kombinaci všech tří služeb (fyzické tlumočení, online tlumočení a překlad).

Jako pracovní jazyk se u všech 10 respondentů objevil český znakový jazyk, u 9 respondentů český jazyk. Jako další pracovní jazyky se objevily: anglický jazyk, německý jazyk, německý znakový jazyk, slovenský znakový jazyk a znakovaná čeština.

Celkem bylo zastoupeno 9 krajů, kde respondenti v dotazovaném období primárně působili. V dotazovaném období do dalších krajů nedojíždělo fyzicky tlumočit celkem 7 respondentů, 3 respondenti dojížděli každý pouze do jednoho dalšího kraje.

Ohledně oblastí tlumočení a překladu se v odpovědích daných respondentů vyskytly téměř všechny oblasti, kromě 5 následujících: tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta, tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd., tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.), tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.) a tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.).

Doba, po kterou ve sledovaném roce vykonávali svou činnost, se pohybovala od 1 do 12 měsíců. Celkem 5 respondentů tlumočilo/překládalo všech 12 měsíců, 1 respondent tlumočil/překládá 10 měsíců, 2 respondenti vykonávali svou činnost 5 měsíců, 1 respondent tlumočil/překládá 2 měsíce a 1 respondent tlumočil/překládá 1 měsíc.

Zastoupeno bylo 6 žen a 4 muži ve věkových kategoriích od 30 do 59 let. Ohledně stavu sluchu šlo o 5 slyšících tlumočnicků/překladatelů, 3 nedoslýchavé tlumočnický/překladatele, 1 neslyšícího tlumočnicka/překladatele a 1 tlumočnicka/překladatele s vadou sluchu. Jako mateřský jazyk uvedlo 8 respondentů český jazyk, 1 respondent slovenský znakový jazyk a 1 respondent slovenský jazyk.

Usouvztažnění dat dle stavu sluchu

V následujících třech kapitolách představujeme data o tlumočnících a překladatelích dle stavu sluchu: neslyšící, nedoslýchavý a slyšící.

Respondenta, který uvedl, že je slyšící s vadou sluchu, jsme nejprve nevyhodnotili, avšak tím jsme porušili právo na zachování anonymity. Z tohoto důvodu odpovědi od respondenta, který se označil za slyšícího s vadou sluchu, v této kapitole uvádíme v rámci slyšících tlumočnicků.

Profese neslyšícího tlumočníka a překladatele se rozvíjí v posledních několika letech a zvyšuje se poptávka po těchto službách. Proto zde představujeme data od 16 neslyšících respondentů. Veškeré informace jsou přehledně uvedeny v tabulkách níže.

Neslyšící tlumočníci a překladatelé

tabulka č. 35 - Neslyšící - nejvyšší dosažené vzdělání

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	počet respondentů
středoškolské vzdělání ukončené maturitou	8
vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul	3
vysokoškolské vzdělání – magisterský titul	3
vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul	2
celkem	16

tabulka č. 36 - Neslyšící - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi

2) Jaké je vaše vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi?	počet respondentů
Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul	1
Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)	1
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	1
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	1
kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění) ²⁷	2
další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)	7
žádné	4
jiné	4

tabulka č. 37 - Neslyšící - délka tlumočnické/překladačské praxe

3) Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?	počet respondentů
1–2 roky	4
3–5 let	2
6–10 let	4
11–15 let	2
16–20 let	2
21–25 let	2
celkem	16

²⁷ Pro upřesnění informací doplňujeme, že oficiálním organizátorem kurzu byl Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, odbornou realizaci kurzu zajišťovala Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.

tabulka č. 38 - Neslyšící - typ služby

4) Jaké služby poskytujete? <i>jednotlivé kombinace služeb</i>	počet respondentů
pouze fyzické tlumočení	2
pouze překlad	4
pouze online tlumočení	0
fyzické tlumočení + online tlumočení	1
fyzické tlumočení + překlad	5
online tlumočení + překlad	1
fyzické tlumočení + online tlumočení + překlad	3
celkem	16

tabulka č. 39 - Neslyšící - pracovní jazyky

5) Jaké jsou Vaše pracovní jazyky	počet respondentů
český znakový jazyk	16
český jazyk	8
mezinárodní znakový systém	6
americký znakový jazyk	2
slovenský znakový jazyk	1
anglický jazyk	1
ukrajinský znakový jazyk	1
ruský znakový jazyk	1

tabulka č. 40 - Neslyšící - celkový počet respondentů v kraji

Otázka č. 6 a č. 7: Působnost neslyšících tlumočnicků/překladatelů v jednotlivých krajích (primární kraj + další kraj, kam respondent dojížděl)	celkový počet respondentů v kraji
Hlavní město Praha	9
do dalších krajů nedojíždím	7
Jihomoravský kraj	5
Středočeský kraj	5
fyzicky netlumočím	4
Královéhradecký kraj	4

Liberecký kraj	3
Moravskoslezský kraj	2
Pardubický kraj	2
Jihočeský kraj	1
Plzeňský kraj	1
Ústecký kraj	1
Karlovarský kraj	0
Olomoucký kraj	0
Kraj Vysočina	0
Zlínský kraj	0

tabulka č. 41 - Neslyšící - oblasti tlumočení/překladu

8) V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
tlumočení na úřadech i pro úřady	7
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	7
tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	6
tlumočení ve zdravotnictví	5
tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	5
tlumočení u policie	5
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	4
umělecké tlumočení	4
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	4
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	3
tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůze jednání atd.)	3
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	3
konferenční tlumočení	3
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	3
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	3
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	2
tlumočení u soudu	2

tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	2
tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	1
jiné (prosím, vypište konkrétně)	1
tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů	0
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	0
tlumočení sportovních aktivit a událostí	0

tabulka č. 42 - Neslyšící - tlumočení ve vzdělávání

9) Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a „tlumočení ve vzdělávání“, vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	počet respondentů
netlumočím/nepřekládám ve vzdělávání	12
ve škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením	2
v rámci komunitního tlumočení	2
ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání	1
jiné	0

tabulka č. 43 - Neslyšící - typ pracovněprávního vztahu

10) V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladačské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
dohoda o provedení práce (DPP)	6
pracovní smlouva (částečný úvazek)	5
živnostenský list	5
bez smlouvy (ve svém volném čase)	5
pracovní smlouva (plný úvazek)	2
smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	2
dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	1
smlouva dle autorského zákona	1
příkazní smlouva (dříve mandátní)	0

tabulka č. 44 - Neslyšící - počet pracovněprávních vztahů

počet pracovněprávních vztahů	počet respondentů
1 pracovněprávní vztah	9
2 a více pracovněprávních vztahů	6
pouze a jen: bez smlouvy ve svém volném čase	1
celkem	16

tabulka č. 45 - Neslyšící - počet odpracovaných hodin

11) Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	propočet	výsledek
počet hodin za 1 měsíc	součet odpovědí neslyšících respondentů ²⁸	1005
průměrný počet hodin na neslyšícího respondenta za měsíc	$1005 \div 16 =$	63
počet plných úvazků	$1005 \div 168 =$	6

tabulka č. 46 - Neslyšící - počet odpracovaných měsíců

12) V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	
počet měsíců	počet respondentů
1	1
2	1
3	3
5	2
6	1
8	1
10	1
12	6
celkem	16

²⁸ U neslyšících respondentů jsem pracovali s daty, které respondenti uvedli v dotazníku. Po kontrole nám přišla odpovídající a nic jsme neupravovali.

tabulka č. 47 - Neslyšící - gender

13) Jaký je Váš gender?	počet respondentů
žena	9
muž	7
celkem	16

tabulka č. 48 - Neslyšící - věk

14) Jaký je Váš věk?	počet respondentů
20–59 let	16

tabulka č. 49 - Neslyšící - stav sluchu

15) Jaký je Váš stav sluchu?	počet respondentů
neslyšící	16

tabulka č. 50 - Neslyšící - mateřský jazyk

16) Jaký je Váš mateřský jazyk?	počet respondentů
český znakový jazyk	12
český jazyk	3
slovenský znakový jazyk	1
ruský znakový jazyk	1

Nedoslýchaví tlumočníci a překladatelé

tabulka č. 51 - nedoslýchaví - nejvyšší dosažené vzdělání

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	počet respondentů
středoškolské vzdělání ukončené maturitou	7
vysokoškolské vzdělání – magisterský titul	4
středoškolské vzdělání ukončené učňovskou zkouškou	2
vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul	2
vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul	1
celkem	16

tabulka č. 52 - nedoslýchaví - vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi

2) Jaké je vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?	počet respondentů
Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)	3
Česká Komora tlumočníků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP)	1
kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)	1
další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)	9
žádné	4
jiné	1

tabulka č. 53 - nedoslýchaví - délka tlumočnické/překladatelské praxe

3) Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?	počet respondentů
3–5 let	7
6–10 let	1
11–15 let	3
16–20 let	2
21–25 let	3
celkem	16

tabulka č. 54 - nedoslýchaví - typ služby

4) Jaké služby poskytujete? <i>jednotlivé kombinace služeb</i>	počet respondentů
pouze fyzické tlumočení	5
fyzické tlumočení + překlad	3
fyzické tlumočení + online tlumočení + překlad	8
celkem	16

tabulka č. 55 - nedoslýchaví - pracovní jazyky

5) Jaké jsou Vaše pracovní jazyky	počet respondentů
český jazyk	16
český znakový jazyk	16
anglický jazyk	4
německý jazyk	2
německý znakový jazyk	1
ukrajinský jazyk	1
ukrajinský znakový jazyk	1

tabulka č. 56 - nedoslýchaví - celkový počet respondentů v kraji

Otázka číslo 6 a číslo 7: Působnost nedoslýchavých tlumočnicků/překladačů v jednotlivých krajích (primární kraj + další kraj, kam respondent dojížděl)	celkový počet respondentů v kraji
Hlavní město Praha	7
Jihomoravský kraj	6
Středočeský kraj	5
do dalších krajů nedojíždím	4
Královéhradecký kraj	3
Liberecký kraj	3
Ústecký kraj	3
Pardubický kraj	2
Zlínský kraj	2
Jihočeský kraj	1
Moravskoslezský kraj	1

Olomoucký kraj	1
Plzeňský kraj	0
Karlovarský kraj	0
Kraj Vysočina	0

tabulka č. 57 - nedoslýchaví - oblasti tlumočení/překladu

8) V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	12
tlumočení ve zdravotnictví	12
tlumočení na úřadech i pro úřady	11
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	11
tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	11
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	11
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	9
tlumočení u policie	9
tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůze, jednání atd.)	9
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	8
tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	5
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	5
tlumočení sportovních aktivit a událostí	4
tlumočení svateb, vítání občanů, pohřbů	4
tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	4
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	4
konferenční tlumočení	3
tlumočení u soudu	2
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	2
umělecké tlumočení	2
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	1

tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	1
jiné (prosím, vyplňte konkrétně)	0

tabulka č. 58 - nedoslýchaví - tlumočení ve vzdělávání

9) Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a „tlumočení ve vzdělávání“, vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	počet respondentů
netlumočím/nepřekládám ve vzdělávání	7
ve škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením	5
v rámci komunitního tlumočení	3
ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání	2
jiné	1

tabulka č. 59 - nedoslýchaví - typ pracovněprávního vztahu

10) V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladatelské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
pracovní smlouva (částečný úvazek)	11
bez smlouvy (ve svém volném čase)	3
pracovní smlouva (plný úvazek)	3
dohoda o provedení práce (DPP)	1
živnostenský list	1
smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	0
dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	0
smlouva dle autorského zákona	0
příkazní smlouva (dříve mandátní)	0

tabulka č. 60 - nedoslýchaví - počet pracovněprávních vztahů

počet pracovněprávních vztahů	počet respondentů
1 pracovněprávní vztah	11
2 a více pracovněprávních vztahů	2
pouze a jen: bez smlouvy ve svém volném čase	3
celkem	16

tabulka č. 61 - nedoslýchaví - počet odpracovaných hodin

11) Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	propočet	výsledek
počet hodin za 1 měsíc	součet odpovědí nedoslýchavých respondentů ²⁹	1640
průměrný počet hodin na nedoslýchavého respondenta za měsíc	$1640 \div 16 =$	103
počet plných úvazků	$1640 \div 168 =$	10

tabulka č. 62 - nedoslýchaví - počet odpracovaných měsíců

12) V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	
počet měsíců	počet respondentů
7	1
10	2
11	2
12	11
celkem	16

tabulka č. 63 - nedoslýchaví - gender

13) Jaký je Váš gender?	počet respondentů
žena	13
muž	3
celkem	16

²⁹ Provedli jsme přepočet u 4 respondentů. Jimi zadaný počet hodin jsme vydělili počtem měsíců, po které v daném období pracovali. Mezi přepočítanými odpověďmi byly hodnoty 1251, 1 100, 1 000 a 910.

tabulka č. 64 - nedoslýchaví - věk

14) Jaký je Váš věk?	počet respondentů
20–69 let	16

tabulka č. 65 - nedoslýchaví - stav sluchu

15) Jaký je Váš stav sluchu?	počet respondentů
nedoslýchavý	16

tabulka č. 66 - nedoslýchaví - mateřský jazyk

16) Jaký je Váš mateřský jazyk?	počet respondentů
český jazyk	15
český znakový jazyk	5

Slyšící tlumočníci a překladatelé

tabulka č. 67 - slyšící - nejvyšší dosažené vzdělání

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	počet respondentů
vysokoškolské vzdělání – magisterský titul	46
vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul	33
středoškolské vzdělání ukončené maturitou	24
vyšší odborné vzdělání	11
středoškolské vzdělání ukončené učňovskou zkouškou	6
vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul	3
základní vzdělání	2
celkem	125

tabulka č. 68 - slyšící - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi

2) Jaké je vaše vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi?	počet respondentů
Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul	9
Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)	36
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	4
Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)	1
Tlumočnictví českého znakového jazyka (Masarykova Univerzita) – bakalářský titul	5
Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista	15
Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP)	9
Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání – Primární modulový program pro pokročilé tlumočníky českého znakového jazyka	7
Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)	7
Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnicka	16

Universal learning design (ComIn) – program vzdělávání tlumočnicků (Masarykova Univerzita – Středisko Teiresiás)	6
další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)	73
žádné	3
jiné	18

tabulka č. 69 - slyšící - délka tlumočnické/překladačské praxe

3) Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladačské praxe?	počet respondentů
do 1 roku	6
1-2 roky	13
3–5 let	28
6–10 let	24
11–15 let	12
16–20 let	12
21–25 let	11
26–30 let	5
31–35 let	7
36–40 let	1
nad 41 let	6
celkem	125

tabulka č. 70 - slyšící - typ služby

4) Jaké služby poskytujete? <i>jednotlivé kombinace služeb</i>	počet respondentů
pouze fyzické tlumočení	26
pouze překlad	0
pouze online tlumočení	1
fyzické tlumočení + online tlumočení	16
fyzické tlumočení + překlad	8
online tlumočení + překlad	1
fyzické tlumočení + online tlumočení + překlad	73
celkem	125

tabulka č. 71 - slyšící - pracovní jazyky

5) Jaké jsou Vaše pracovní jazyky	počet respondentů
český znakový jazyk	124
český jazyk	118
anglický jazyk	18
ruský jazyk	2
ukrajinský jazyk	2
americký znakový jazyk	1
ukrajinský znakový jazyk	1
mezinárodní znakový systém	1
španělština	1
slovenský jazyk	1
slovenský znakový jazyk	1

tabulka č. 72 - slyšící - celkový počet respondentů v kraji

Otázka č. 6 a č. 7: Působnost slyšících tlumočnicků/překladatelů v jednotlivých krajích (primární kraj + další kraj, kam respondent dojížděl)	celkový počet respondentů v kraji
Hlavní město Praha	59
do dalších krajů nedojíždím	57
Středočeský kraj	43
Královéhradecký kraj	37
Jihomoravský kraj	25
Ústecký kraj	25
Liberecký kraj	22
Moravskoslezský kraj	22
Pardubický kraj	21
Olomoucký kraj	18
Zlínský kraj	16
Kraj Vysočina	12
Plzeňský kraj	10
Jihočeský kraj	7
Karlovarský kraj	4
fyzicky netlumočím	3

tabulka č. 73 - slyšící - oblasti tlumočení/překladu

8) V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
tlumočení ve zdravotnictví	105
tlumočení na úřadech i pro úřady	97
tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)	94
tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů	93
tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)	93
tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)	91
tlumočení v oblasti bankovníctví a financí	84
tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídka, bytové schůze jednání atd.)	83
tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)	78
tlumočení u policie	61
tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)	59
tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta	58
tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.	53
tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábor, kroužky atd.)	30
konferenční tlumočení	29
tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)	29
tlumočení sportovních aktivit a událostí	28
tlumočení svateb, vítání občanů, pohřbů	28
umělecké tlumočení	28
tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)	21
tlumočení u soudu	16
tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)	11
jiné (prosím, vypište konkrétně)	4

tabulka č. 74 - slyšící - tlumočení ve vzdělávání

9) Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a "tlumočení ve vzdělávání", vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	počet respondentů
v rámci komunitního tlumočení	55
netlumočím/nepřekládám ve vzdělávání	29
ve škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením	24
jiné	18
ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání	12
nelogická odpověď	1

tabulka č. 75 - slyšící - typ pracovněprávního vztahu

10) V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladačské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	počet respondentů
pracovní smlouva (částečný úvazek)	77
dohoda o provedení práce (DPP)	41
živnostenský list	38
pracovní smlouva (plný úvazek)	28
bez smlouvy (ve svém volném čase)	21
dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	14
jiné:	6
příkazní smlouva (dříve mandátní)	3
smlouva dle autorského zákona	3
smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář	2

tabulka č. 76 - slyšící - počet pracovněprávních vztahů

počet pracovněprávních vztahů	počet respondentů
1 pracovněprávní vztah	56
2 a více pracovněprávních vztahů	63
pouze a jen: bez smlouvy ve svém volném čase	6
celkem	125

tabulka č. 77 - slyšící - počet odpracovaných hodin

11) Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.	propočet	výsledek
počet hodin za 1 měsíc	součet odpovědí slyšících respondentů ³⁰	11919
průměrný počet hodin na slyšícího respondenta za měsíc	$11919 \div 125 =$	95
počet plných úvazků	$11919 \div 168 =$	71

tabulka č. 78 - slyšící - počet odpracovaných měsíců

12) V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?	
Počet měsíců	Počet respondentů
1	1
2	4
3	3
4	1
5	3
6	1
7	3
8	4
9	1
10	7
11	8
12	89
celkem	125

tabulka č. 79 - slyšící - gender

13) Jaký je Váš gender?	Počet respondentů
žena	110
muž	14
trans*	1
celkem	125

³⁰ Provedli jsme přepočet u 13 respondentů. Jimi zadaný počet hodin jsme vydělili počtem měsíců, po které v daném období pracovali. Mezi přepočítanými odpověďmi byly hodnoty 3 100, 2 256, 2 160, 1 800, 1 800, 1 760, 1 250, 1 200, 1 000, 960, 960, 900 a 450.

tabulka č. 80 - slyšící - věk

14) Jaký je Váš věk?	počet respondentů
20–79 let	125

tabulka č. 81 - slyšící - stav sluchu

15) Jaký je Váš stav sluchu?	počet respondentů
slyšící	124
slyšící s vadou sluchu	1
celkem	125

tabulka č. 82 - slyšící - mateřský jazyk

16) Jaký je Váš mateřský jazyk?	Počet respondentů
český jazyk	121
český znakový jazyk	14
slovenský jazyk	2

Doporučení pro příští Sčítání 20XY - v bodech

Zde představujeme naše poznámky toho, co se nám během vytváření a vyhodnocování dotazníku neosvědčilo a návrhy, co příště udělat jinak. Text necháváme ve formě poznámek, protože nám to tak přijde nejpřehlednější.

Název dotazníku

Doporučujeme upravit název dotazníků na: Sčítání tlumočnicků a **překladatelů znakového jazyka v České republice 20XY** (rok, kdy se dané dotazníkové šetření uskuteční).

Terminologie

Označovat pro koho služba je: tlumočení a překlad pro neslyšící či uživatele znakového jazyka. **Nebo označovat, kdo službu poskytuje:** tlumočení a překlad do českého znakového jazyka nebo tlumočnick/překladatel znakového jazyka

Označení se za tlumočnicka/překladatele je SUBJEKTIVNÍ hodnocení - zodpovědnost respondentů, není zkouška jazyková ani tlumočnická, dle které by to šlo ověřit či povinnost být v profesní organizaci registrován. Kdo tlumočí, ale necítí se být tlumočnickem, nemusí vyplnit dotazník, a proto mohou chybět respondenti, kteří ve skutečnosti v praxi působí.

Úskalí

Věnovat větší pozornost rozdílům mezi osobami tlumočnickými ve volném čase, dobrovolníky nebo osobami za úplatu (profesionály).

Vyhradit si dostatek času na vyhodnocení a zpracování dat - minimálně půl roku.

Úprava znění jednotlivých otázek pro případné Sčítání 20XY

1. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
 - upravit na: Jaké bylo Vaše nejvyšší dosažené vzdělání **k 31. 8. 20XY?**
2. Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?
 - upravit na: Jaké vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi jste úspěšně absolvoval/a **do 31. 8. 20XY?**
 - upravit možnost „kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)“ na „kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění) od Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR“.
3. Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?
 - upravit na: Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe **k 31. 8. 20XY?**
 - Zvolit lepší rozmezí v možnostech odpovědí: bylo 1-2 roky a 3-5 let. Kam se měl zařadit ten, kdo má 2 a půl roku?
 - návrh: 1 hodina–1 rok, 1,01–2 roky, 2,01–3 roky, 3,01–5 let, 5,01–10 let, 10,01–15 let, 15,01–20 let, 20,01–25 let, 25,01–30 let, 30,01–35 let, 35,01–40 let, nad 40 let
 - nebo přeformulovat otázku: Kolik let působíte v tlumočnické/překladatelské profesi?
4. Jaké služby jste **poskytoval/a od 1. 9. 20XY do 31. 8. 20XY?**
5. Jaké jsou Vaše pracovní jazyky?
 - rozšířit nabídku o získané odpovědi v možnosti jiné:

- ruský jazyk
 - ruský znakový jazyk
 - slovenský jazyk
 - slovenský znakový jazyk
 - španělský jazyk
6. V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
7. V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
- rozdělit na dvě otázky DOJÍŽDÍM / NEDOJÍŽDÍM a podle toho zobrazit další otázku s dalšími kraji (zakázat, že se nemůže opakovat můj primární kraj, pokud to jde)
 - zamyšlení, jaké lépe odlišit fyzické tlumočení/překlad a online tlumočení/překlad
8. V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
- upravit možnost odpovědi tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.) doplnit o možnost **festivity**
 - doplnit možnost u soudního tlumočení: **autoškola**
9. Pokud jste v předchozí otázce zaškrtnul/a „tlumočení ve vzdělávání“, vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.
- Tato otázka se ukázala jako problematická, a to hlavně při jejím srovnání s otázkou číslo 8. Někteří respondenti, kteří v otázce č. 8 vybrali, že působili v oblasti vzdělávání, tak následně v otázce č. 9 vybrali možnost, že v oblasti vzdělávání nepůsobili. Do budoucna by bylo vhodnější oblast vzdělávání nespecifikovat, případně výběr odpovědí technicky ošetřit, aby nedocházelo k výběru odpovědí, které se navzájem vylučují. Nejideálnější by bylo vytvořit výzkum, který se zaměřuje pouze na oblast tlumočení a překladu ve školství.
10. V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladatelské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
11. Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za měsíc v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.
- Upravit na: Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za **MĚSÍC** v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.
 - dát rozmezí hodin, na základě dat navrhuje: 0-10 hodin, 11-20 hodin, ..., 251-260 hodin, nad 260 hodin
12. V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
13. Jaký je Váš gender?
14. Jaký je Váš věk?
15. Jaký je Váš stav sluchu?
- zařadit uživatele KI?
 - byla odpověď jiné: slyšící s vadou sluchu
16. Jaký je Váš mateřský jazyk?
- rozšířit nabídku o získané odpovědi v možnosti jiné, což bylo:
 - slovenský znakový jazyk
 - slovenský jazyk
 - ruský znakový jazyk

Nápady na otázky

Otázky, které se do běhu 2024 nevešly nebo byly v diskuzi vyřazeny z důvodu příliš velkého rozsahu dotazníku nebo nevhodné otázky do prvního běhu Sčítání 2024.

1. Jakou procentuální část Vašeho příjmu tvoří tlumočení obecně?
2. Máte druhé zaměstnání mimo obor tlumočnictví, překladatelství? ano/ne (otázka z výzkumu ve Velké Británii³¹)
3. Otázka na průběžné vzdělávání - v roce 2024 nebudeme zjišťovat, povinnost pouze v soc. službách.
4. Vzdělání - zjistit jazykovou dovednost, úroveň znakového jazyka?
 - Ve Sčítání 2024 to nebylo cílem zjistit, nebyla jednotná zkouška, nebylo jak hodnotit, jen subjektivní hodnocení.
5. Oblasti, kde se tlumočí a počet hodin, ať můžeme prezentovat situaci na ministerstvu (zaměřit se na konkrétní oblasti a kolik hodin tam tlumočníci tlumočí) - jak máme vytížené a obsazené soudní tlumočení, školství...
6. Pro koho se tlumočí - pro děti, osoby s dalším zdrav. znevýhodněním, seniory, dospělé.
7. Jste členem profesní organizace? Ano, ne, případně uvést které?
8. Jak jste si osvojili znakový jazyk?
9. Jste CODA tlumočník? / Máte v rodině nebo blízkém okolí: neslyšící matka/otec/prarodiče/sourozenci/kamarádi...
10. Zjistit výši odměny pro tlumočníky/překladaatele.
Jakou si účtujete hodinovou sazbu za tlumočení v Kč? (vhodné jen pro OSVČ, DPP, DPČ).
11. Jaké je Vaše náboženské vyznání? (převzato z výzkumu v Polsku)

³¹ NAPIER, J, SKINNER, R, ADAM, R, STONE, C, PRATTt, S & OBASI, C 2021, A demographic snapshot of the profession: The 2021 Census of sign language translators & interpreters in the UK RESEARCH REPORT. Association of Sign Language Interpreters (ASLI). [cit. 2024-05-23]. Dostupné z: https://pure.hw.ac.uk/ws/portalfiles/portal/51187413/Census_Project_report_Final_August2021.pdf >.

Závěr

Sčítání tlumočnicků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice 2024 (Sčítání 2024) se uskutečnilo v průběhu roku 2024. Sběr dat probíhal v daném roce formou online dotazníku od listopadu do konce prosince. Následně v průběhu roku 2025 byla data vyhodnocena a zveřejněna.

Získaná **data se vztahují k období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024**. Dotazník byl určen všem osobám, které v daném období poskytovaly tlumočnické/překladatelské služby. Důležitým kritériem bylo odpracování alespoň jedné hodiny v uvedeném období. Jiné kritérium napříč všemi oblastmi, kde tlumočníci/překladatelé působí, nám nepřišlo vhodné.

Výzkumný tým si stanovil 8 cílů. Z celkového počtu 18 otázek jsou zveřejněny výsledky z 16 otázek. Výsledky z 2 dobrovolných otázek, zaměřené na zpětnou vazbu a ověřovací otázku nejsou určené ke zveřejnění. Po základním vyhodnocení šestnácti otázek je prezentováno usouvztažnění několika vybraných otázek mezi sebou, což je rozepsáno v rámci 8 podkapitol a následně jsou prezentována data zaměřená na 3 zajímavé oblasti a 1 kapitola se věnuje doporučením pro případné uskutečnění dalšího Sčítání.

Při kontrole získaných odpovědí byly vyřazeny odpovědi od 6 respondentů. **Sčítání 2024 obsahuje odpovědi od 157 respondentů.**

Prvním cílem bylo zjistit, kolik tlumočnicků/překladatelů působilo v České republice. Z dat vyplynulo, že v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 působilo na území České republiky minimálně 157 tlumočnicků/překladatelů.

Druhý cíl byl zaměřen na zjištění údaje, kolik tlumočnicků/překladatelů působí v jednotlivých krajích. Nejvíce respondentů působilo v Hlavním městě Praha, konkrétně 75. Druhý byl kraj Středočeský s 53 respondenty a třetí místo obsadil kraj Královéhradecký s 44 respondenty. Kraje zastoupené počtem 20-40 respondentů jsou: Jihomoravský kraj - 36, Moravskoslezský kraj - 36, Ústecký kraj - 29, Liberecký kraj - 28, Pardubický kraj - 25. Kraje s počtem 10-20 respondentů jsou: Olomoucký kraj - 19, Zlínský kraj - 18, Kraj Vysočina - 12, Plzeňský kraj - 11. Minimálně zastoupené kraje s 0-10 respondenty jsou: Jihočeský kraj - 9, Karlovarský kraj - 4.

Ve třetím cíli bylo řešeno, jaké je rozložení tlumočnicků/překladatelů vzhledem k jejich stavu sluchu. Za slyšící se označilo 124 respondentů, 16 respondentů jako neslyšící, 16 respondentů vybralo možnost nedoslýchaví a 1 respondent uvedl v kategorii jiné, že je slyšící s vadou sluchu.

Ve čtvrtém cíli bylo stanoveno zjistit, v kterých oblastech se tlumočí/překládá. Z dat vyplynulo, že se tlumočilo/překládalo ve 22 oblastech.

V pátém cíli bylo řešeno, kolik tlumočnicků/překladatelů působí v daných oblastech. Nejvíce, nad 100 respondentů, působilo v šesti oblastech: ve zdravotnictví, na úřadech i pro úřady, v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.), v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.), v rámci kurzů, školení, přednášek, workshopů a ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.).

Nejméně zastoupené, pod 25 respondentů, byly tři oblasti: náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.), u soudu a v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.).

Úkolem šestého cíle bylo zjistit počet odpracovaných hodin tlumočnicků/překladatelů.

Vyhodnotit tento cíl se ukázalo jako nejtěžší, a to z několika důvodů. Zaprvé - při tvorbě otázky nebyla zvolena vhodně jasná formulace, a za druhé - pro respondenty mohlo být náročné zpětně dohledat počet odpracovaných hodin za dané období. Nelze ověřit, jak každý respondent otázku pochopil a jaká data zadal. V získaných datech nastal velký rozptyl. Z těchto důvodů považujeme výsledné **dvě hodnoty za PRAVDĚPODOBNĚ možné**. Průměrný počet odpracovaných hodin za měsíc všech respondentů vycházel na 12 465 nebo 14 564 hodin. Což odpovídá 90 nebo 93 hodinám na respondenta za měsíc. Celkově by tento počet hodin odpovídal 74 nebo 87 plným úvazkům.

Zároveň největší část respondentů - 106, působila v oblasti tlumočení/překladu kontinuálně po celou dobu 12 měsíců, zatímco menší část - 51, pracovala jen po nějakou část roku. Z těchto čísel lze snadno vysledovat, že získané údaje (bez přepočtu) jsou zavádějící. A tento cíl je třeba v příštím Sčítání lépe uchopit a zpracovat.

Sedmý cíl byl zaměřen k zjištění údaje, jaké je v profesi genderové zastoupení. Převážnou většinu tvořily ženy 132 respondentů, mužů bylo 24 a trans* byla 1 osoba.

Osmý cíl řešil vzdělanost v tlumočnické profesi a to ve dvou aspektech. V **nejvyšším dosaženém vzdělání** byly nejvíce zastoupené následující možnosti: vysokoškolské vzdělání – magisterský titul - 53 respondentů, středoškolské vzdělání ukončené maturitou - 39, vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul - 38. Nejméně početné skupiny tvořilo: vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul - 6 a základní vzdělání - 2 respondenti.

Ve **vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi** byla nejvíce volená odpověď: kurzy - od nepaměti do současnosti - 89 respondentů. Následovala odpověď Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících) - 40 respondentů. Třetí nejčastější odpověď byla Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnick - 16 respondentů.

Představu o vzdělanosti tlumočnicků/překladatelů dokresluje data o **praxi**. Nejčastěji volené bylo rozmezí 3–5 let - 37 respondentů, druhé rozmezí 6–10 let - 29 respondentů. Celkem 6 respondentů ze 157 dotazovaných uvedlo, že jejich délka tlumočnické praxe je delší než 41 let.

Z uskutečněného dotazníkového šetření jsou k dispozici další data zaměřená na poskytovaný typ služby, pracovní jazyky, mateřský jazyk, formy pracovněprávního vztahu a věk respondentů.

Pokud by se Sčítání uskutečnilo i v budoucích letech, doporučujeme uskutečnit Sčítání v intervalu minimálně 3 let. První rok se dotazník tvořil a sbírala se data, druhý rok se data vyhodnocovala a prezentovala.

Na závěr je důležité zmínit, že Sčítání 2024 je prvním výzkumem, který se snaží zjistit aktuální číslo tlumočnicků a překladatelů znakového jazyka v ČR. Přináší zajímavá data, poučení a náměty pro budoucí sčítání. Do budoucna by bylo přínosné informace o počtu tlumočnicků a překladatelů znakového jazyka v ČR aktualizovat a doplnit o další výzkum, který by zjistil konkrétní počet osob využívající tlumočení či překlad z/do znakového jazyka. Tento údaj není žádným celorepublikovým průzkumem dosud podložen.

<https://youtu.be/zW3kcLplhys>

Seznam tabulek

tabulka č. 1 - počet účastníků na Setkání tlumočnicků pro neslyšící	5
tabulka č. 2 - obsah dotazníku - 18 otázek, 3 sekce	10
tabulka č. 3 - nejvyšší dosažené vzdělání	11
tabulka č. 4 - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	13
tabulka č. 5 - délka tlumočnické/překladačské praxe	14
tabulka č. 6 - typ služby	15
tabulka č. 7 - typ služby - kombinace	15
tabulka č. 8 - pracovní jazyky	16
tabulka č. 9 - primární kraj působení	18
tabulka č. 10 - počet respondentů, kteří ne/působili v dalších krajích	19
tabulka č. 11 - konkrétní další kraje, kde fyzicky působili respondenti	20
tabulka č. 12 - oblasti tlumočení/překladu	21
tabulka č. 13 - tlumočení ve vzdělávání	23
tabulka č. 14 - pracovněprávní vztah - odpovědi souhrnně	25
tabulka č. 15 - pracovněprávní vztah - pouze jedna odpověď	26
tabulka č. 16 - počet pracovněprávních vztahů	27
tabulka č. 17 - nejčastější kombinace pracovněprávních vztahů	27
tabulka č. 18 - počet odpracovaných hodin	30
tabulka č. 19 - počet odpracovaných měsíců	32
tabulka č. 20 - gender	33
tabulka č. 21 - věk	34
tabulka č. 22 - stav sluchu	35
tabulka č. 23 - mateřský jazyk	36
tabulka č. 24 - mateřský jazyk - kombinace	36
tabulka č. 25 - primární kraj X vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	38
tabulka č. 26 - počet tlumočnicků a překladačů v daném kraji	40
tabulka č. 27 - celkový počet respondentů v kraji	41
tabulka č. 28 - oblast tlumočení X délka tlumočnické/překladačské praxe	44
tabulka č. 29 - oblast tlumočení/překladu X stav sluchu	46
tabulka č. 30 - gender X primární kraj	49
tabulka č. 31 - věk X délka tlumočnické/překladačské praxe	50
tabulka č. 32 - stav sluchu X vzdělání v profesi	52
tabulka č. 33 - stav sluchu X délka tlumočnické/překladačské praxe	55
tabulka č. 34 - tlumočení/překlad bez smlouvy (ve volném čase)	57
tabulka č. 35 - Neslyšící - nejvyšší dosažené vzdělání	59
tabulka č. 36 - Neslyšící - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	59
tabulka č. 37 - Neslyšící - délka tlumočnické/překladačské praxe	60
tabulka č. 38 - Neslyšící - typ služby	60
tabulka č. 39 - Neslyšící - pracovní jazyky	60
tabulka č. 40 - Neslyšící - celkový počet respondentů v kraji	61
tabulka č. 41 - Neslyšící - oblasti tlumočení/překladu	61
tabulka č. 42 - Neslyšící - tlumočení ve vzdělávání	62

tabulka č. 43 - Neslyšící - typ pracovněprávního vztahu	62
tabulka č. 44 - Neslyšící - počet pracovněprávních vztahů	63
tabulka č. 45 - Neslyšící - počet odpracovaných hodin	63
tabulka č. 46 - Neslyšící - počet odpracovaných měsíců	63
tabulka č. 47 - Neslyšící - gender	64
tabulka č. 48 - Neslyšící - věk	64
tabulka č. 49 - Neslyšící - stav sluchu	64
tabulka č. 50 - Neslyšící - mateřský jazyk	64
tabulka č. 51 - nedoslýchaví - nejvyšší dosažené vzdělání	65
tabulka č. 52 - nedoslýchaví - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	65
tabulka č. 53 - nedoslýchaví - délka tlumočnické/překladačské praxe	65
tabulka č. 54 - nedoslýchaví - typ služby	66
tabulka č. 55 - nedoslýchaví - pracovní jazyky	66
tabulka č. 56 - nedoslýchaví - celkový počet respondentů v kraji	66
tabulka č. 57 - nedoslýchaví - oblasti tlumočení/překladu	67
tabulka č. 58 - nedoslýchaví - tlumočení ve vzdělávání	68
tabulka č. 59 - nedoslýchaví - typ pracovněprávního vztahu	68
tabulka č. 60 - nedoslýchaví - počet pracovněprávních vztahů	68
tabulka č. 61 - nedoslýchaví - počet odpracovaných hodin	69
tabulka č. 62 - nedoslýchaví - počet odpracovaných měsíců	69
tabulka č. 63 - nedoslýchaví - gender	69
tabulka č. 64 - nedoslýchaví - věk	69
tabulka č. 65 - nedoslýchaví - stav sluchu	70
tabulka č. 66 - nedoslýchaví - mateřský jazyk	70
tabulka č. 67 - slyšící - nejvyšší dosažené vzdělání	71
tabulka č. 68 - slyšící - vzdělání v tlumočnické/překladačské profesi	71
tabulka č. 69 - slyšící - délka tlumočnické/překladačské praxe	72
tabulka č. 70 - slyšící - typ služby	72
tabulka č. 71 - slyšící - pracovní jazyky	73
tabulka č. 72 - slyšící - celkový počet respondentů v kraji	73
tabulka č. 73 - slyšící - oblasti tlumočení/překladu	74
tabulka č. 74 - slyšící - tlumočení ve vzdělávání	75
tabulka č. 75 - slyšící - typ pracovněprávního vztahu	75
tabulka č. 76 - slyšící - počet pracovněprávních vztahů	75
tabulka č. 77 - slyšící - počet odpracovaných hodin	76
tabulka č. 78 - slyšící - počet odpracovaných měsíců	76
tabulka č. 79 - slyšící - gender	76
tabulka č. 80 - slyšící - věk	77
tabulka č. 81 - slyšící - stav sluchu	77
tabulka č. 82 - slyšící - mateřský jazyk	77

Dotazník Sčítání 2024

Úvodní slovo

Sčítání tlumočnicků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice 2024

<https://youtu.be/HRuhcBTMj4A>

Jste tlumočnickem/překladatelem nebo zprostředkováváte komunikaci pro osoby se sluchovým postižením?

Tlumočil/a nebo překládal/a jste od 1. září 2023 do 31. srpna 2024 alespoň jednu hodinu?

Potom Vás prosíme o vyplnění dotazníku.

Dotazník vznikl pro potřeby získání aktuálních dat o počtu **tlumočnicků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice** (dále jen tlumočnicků a překladatelů*). Naším cílem je oslovit úplně všechny tlumočnický a překladatele napříč celou Českou republikou. Data získaná z dotazníku budou využita v mnoha oblastech, jednou z nich může být vyjednávání lepších pracovních podmínek nebo prezentace naší profese v rámci osvětových aktivit.

- Vyplnění Vám zabere okolo **20 minut**. Doporučujeme si k dotazníku sednout někde, kde budete mít dostatečný klid a také přístup k Vaším výkazům práce.
- Vyplňovat dotazník můžete do **31. 12. 2024**.
- Dotazník je rozdělen na **3 části** a má **17 otázek**.
- Výsledky zveřejníme na webových stránkách České komory tlumočnicků znakového jazyka.
- Dotazník je zcela **anonymní**.

Pakliže byste měli jakékoliv dotazy, nebo by Vám něco nebylo jasné či srozumitelné, obraťte se prosím na krajského koordinátora, který Vás oslovil s vyplněním dotazníku. Případně se můžete obrátit přímo na e-mail: scitani.tlumocniku@cktzi.com. Rády Vaše dotazy zodpovíme.

Předem Vám všem děkujeme a těšíme se, až Vás budeme moci seznámit s jistě zajímavými výsledky!

Tereza Bízková, Lenka Perličková, Monika Schad, Kristýna Šimková

Kruh Sčítání tlumočnicků

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z.s.

Pro potřeby dotazníku pracujeme s definicí tlumočení a překladu následovně.

Tlumočení: Převod sdělení mezi dvěma jazyky, který probíhá v reálném čase a následuje prakticky ihned po originální promluvě, která má být tlumočena. Jazyk, z něhož probíhá tento převod sdělení – zdrojový jazyk, i ten, do něhož je sdělení tlumočeno – cílový jazyk, může být mluvený nebo znakový.

(Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Online. Terminologie, ©2024. Dostupné z: <https://www.cktjzj.com/co-vas-zajima/terminologie/#T>. [citováno 2024-10-08].)

Překlad: Obecný pojem pro převod sdělení z jednoho jazyka do druhého jazyka, přičemž forma jazyka může být psaná, mluvená nebo znakovaná. V užším významu překlad znamená převod sdělení z písemné formy jednoho jazyka do písemné formy jazyka druhého. U znakových jazyků se o překladu hovoří v případě převodu ze záznamu znakového jazyka do mluvené/písemné formy druhého jazyka a naopak, nebo ze znakového jazyka do písemné formy mluveného jazyka a naopak.

(Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Online. Terminologie, ©2024. Dostupné z: <https://www.cktjzj.com/co-vas-zajima/terminologie/#T>. [citováno 2024-10-08].)

Znění dotazníku

0. Poskytujete tlumočnické/překladatelské služby osobám se sluchovým postižením?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

- ano
- ne

oblast vzdělání a praxe

1. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/bVKUSVUVDj8>

- Vysokoškolské vzdělání – doktorský nebo vyšší titul
- Vysokoškolské vzdělání – magisterský titul
- Vysokoškolské vzdělání – bakalářský titul
- Vyšší odborné vzdělání
- Středoškolské vzdělání ukončené maturitou
- Středoškolské vzdělání ukončené učňovskou zkouškou
- Základní vzdělání
- Neúplné základní vzdělání

2. Jaké je Vaše vzdělání v tlumočnické/překladatelské profesi?

(lze zaškrtnout více možností)

https://youtu.be/G-iAVuH_XWc

- Čeština v komunikaci neslyšících (Univerzita Karlova) – magisterský titul
- Jazyky a komunikace neslyšících (Univerzita Karlova) – bakalářský titul (dříve Čeština v komunikaci neslyšících)
- Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – magisterský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)
- Divadlo a výchova pro Neslyšící (JAMU) – bakalářský titul (dříve Výchovná dramatika neslyšících)
- Tlumočnictví českého znakového jazyka (Masarykova Univerzita) – bakalářský titul
- Tlumočnictví českého znakového jazyka (VOŠ Hradec Králové) – diplomovaný specialista

- Česká Komora tlumočnicků znakového jazyka – Certifikační vzdělávací program (CVP)
- Institut Neslyšících pro specializované vzdělávání – Primární modulový program pro pokročilé tlumočnický českého znakového jazyka
- kurz Tlumočnictví znakového jazyka pro neslyšící (Strom vědění)
- Organizace tlumočnicků znakového jazyka – tlumočnické zkoušky s udělením průkazu tlumočnicka
- Universal learning design (ComIn) – program vzdělávání tlumočnicků (Masarykova Univerzita – Středisko Teiresiás)
- další kurzy od nepaměti do současnosti (krátkodobé, dlouhodobé, frekvenční, odborné, jazykové...)
- žádné
- jiné (prosím, vypište konkrétně, jaké vzdělání jste absolvovala a není uvedeno výše)

3. Jaká je délka Vaší tlumočnické/překladatelské praxe?

(Ize vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/B2VLc2xqInI>

- jsem student, tlumočím pouze v rámci praxe
- do 1 roku
- 1–2 roky
- 3–5 let
- 6–10 let
- 11–15 let
- 16–20 let
- 21–25 let
- 26–30 let
- 31–35 let
- 36–40 let
- nad 41 let

Tlumočení a překlad

4. Jaké služby poskytujete?

(Ize zaškrtnout více možností)

https://youtu.be/_erwFsAJ26g

- fyzické tlumočení
- online tlumočení
- překlad

5. Jaké jsou Vaše pracovní jazyky?

(Ize zaškrtnout více možností)

<https://youtu.be/I5VYM39Mr8E>

- český jazyk
- český znakový jazyk
- anglický jazyk

- americký znakový jazyk
- britský znakový jazyk
- ukrajinský jazyk
- ukrajinský znakový jazyk
- polský jazyk
- polský znakový jazyk
- německý jazyk
- německý znakový jazyk
- rakouský znakový jazyk
- mezinárodní znakový systém
- jiné (prosím, vypište konkrétně)

6. V jakém kraji jste primárně fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
(lze vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/OW4ZzKilaeQ>

- fyzicky netlumočím
- Jihočeský kraj
- Jihomoravský kraj
- Karlovarský kraj
- Královéhradecký kraj
- Liberecký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Pardubický kraj
- Plzeňský kraj
- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj
- Ústecký kraj
- Kraj Vysočina
- Zlínský kraj

7. V jakých dalších krajích jste fyzicky působil/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?
(lze zaškrtnout více možností)

<https://youtu.be/380TbNdwlBq>

- do dalších krajů nedojíždím
- Jihočeský kraj
- Jihomoravský kraj
- Karlovarský kraj
- Královéhradecký kraj
- Liberecký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Pardubický kraj
- Plzeňský kraj
- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj

- Ústecký kraj
- Kraj Vysočina
- Zlínský kraj

8. V jakých oblastech jste tlumočil/a nebo překládal/a od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

(lze zaškrtnout více možností)

<https://youtu.be/mEBOYAvAWol>

- tlumočení v rámci sociálních služeb (poradenství, soc. rehabilitace atd.)
- tlumočení ve zdravotnictví
- tlumočení u psychologa, psychiatra, terapeuta
- tlumočení na úřadech i pro úřady
- tlumočení svateb, vítání občánků, pohřbů
- tlumočení v oblasti bankovníctví a financí
- tlumočení v oblasti bydlení (trh s realitami, prohlídky, bytové schůzky, jednání atd.)
- tlumočení v zaměstnání (pracovní pohovory, schůzky, porady atd.)
- tlumočení ve vzdělávání (výuka, školní akce, třídní schůzky atd.)
- tlumočení kurzů, školení, přednášek, workshopů
- tlumočení u soudu
- tlumočení u advokáta, právníka, notáře atd.
- tlumočení u policie
- tlumočení v politice (parlament, poslanecká sněmovna, ministerstva, volební kampaně atd.)
- konferenční tlumočení
- umělecké tlumočení
- tlumočení v médiích (TV, sociální sítě, ivysílání, stream atd.)
- tlumočení ve službách (autoservis, veterinární lékařství, obchody, kadeřnictví, kosmetika atd.)
- tlumočení v oblasti náboženství (mše, bohoslužby, náboženská setkání, svatby, pohřby, křty atd.)
- tlumočení v oblasti kultury (muzea, galerie, hrady, zámky, společenské akce atd.)
- tlumočení sportovních aktivit a událostí
- tlumočení volnočasových aktivit (Skaut, Sokol, tábory, kroužky atd.)
- jiné (prosím, vypište konkrétně)

9. Pokud jste v předchozí otázce zaškrtl/a tlumočení ve vzdělávání. Vyberte prosím možnosti, které odpovídaly Vaší situaci v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.

(lze zaškrtnout více možností)

<https://youtu.be/ghLlorBDydI>

- netlumočím/nepřekládám ve vzdělávání
- ve škole zřízené podle § 16 školského zákona – pro žáky/studenty se sluchovým postižením
- ve škole v integraci/inkluzi na všech stupních vzdělávání

- v rámci komunitního tlumočení
- jiné (prosím, vypište konkrétně)

10. V jakém pracovněprávním vztahu jste poskytoval/a tlumočnické/překladačské služby od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

(lze zaškrtnout více možností)

https://youtu.be/Z_MBJorTsbQ

- pracovní smlouva (plný úvazek)
- pracovní smlouva (částečný úvazek)
- dohoda o pracovní činnosti (DPČ)
- dohoda o provedení práce (DPP)
- smlouva dle autorského zákona
- příkazní smlouva (dříve mandátní)
- živnostenský list
- smlouva o dobrovolnické činnosti – dobrovolně bez nároku na honorář
- bez smlouvy (ve svém volném čase)
- jiné (prosím, vypište konkrétně)

11. Uveďte, kolik hodin jste průměrně odpracoval/a za **měsíc** v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024.

(Započítejte hodiny ze všech svých pracovních závazků i dobrovolných aktivit spojených s tlumočením/překladem. Např.: přímá práce, nepřímá práce, příprava, doprava, administrativa, dovolená, pracovní neschopnost, faktury, pohotovost, rezervovaný čas, dobrovolný čas.)

<https://youtu.be/Ljd2SSoz3do>

- ___(lze uvést konkrétní číselnou hodnotu)_____

12. V kolika měsících jste tlumočil/a nebo překládal/a v období od 1. září 2023 do 31. srpna 2024?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/fAlGtRu7orQ>

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

Obecné informace

13. Jaký je Váš gender?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/KH2VKW672S4>

- muž
- žena
- trans*

14. Jaký je Váš věk?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

<https://youtu.be/zwlyK00bgBo>

- méně než 20 let
- 20–29 let
- 30–39 let
- 40–49 let
- 50–59 let
- 60–69 let
- 70–79 let
- 80–89 let
- 90 a více let

15. Jaký je Váš stav sluchu?

(lze vybrat jen jednu odpověď)

https://youtu.be/8Brd5ys_EVQ

- slyšící
- nedoslýchavý
- neslyšící
- jiné (prosím, vypište konkrétně)

16. Jaký je Váš mateřský jazyk?

(lze zaškrtnout více možností)

https://youtu.be/YiXzY-yX_6M

- český jazyk
- český znakový jazyk
- anglický jazyk
- americký znakový jazyk
- britský znakový jazyk
- ukrajinský jazyk
- ukrajinský znakový jazyk
- polský jazyk
- polský znakový jazyk
- německý jazyk
- německý znakový jazyk
- rakouský znakový jazyk

- jiné (prosím, vypište konkrétně)

Váš názor, poděkování, GDPR

17. Zde je prostor pro Vaše sdělení, doplnění, komentář či zpětnou vazbu.

(otevřená odpověď)

<https://youtu.be/bKDk19 uiYs>

Budeme rády, pokud se mezi kolegy zmíníte o existenci sčítání tlumočnicků a překladatelů a také o důležitosti vyplnění dotazníku.

Děkujeme za Váš čas při vyplňování dotazníku. V případě jakýchkoliv dotazů nás můžete kontaktovat na e-mailu scitani.tlumocniku@cktjz.com.

GDPR: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z.s., zpracuje poskytnuté osobní údaje v souladu s Obecným nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ze dne 27. dubna 2016.

Shromáždíme a zpracujeme poskytnuté osobní údaje, včetně jmen respondentů, v souladu se zákonnými principy v nezbytném rozsahu a to do doby zpracování a zveřejnění anonymizovaných výsledků dotazníkového šetření za účelem zjištění počtu tlumočnicků znakového jazyka v České republice. Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z.s. se zavazuje zachovat mlčenlivost s ohledem na EU směrnici GDPR.

Ohledně bližších informací ke zpracování osobních údajů se obraťte na info@cktjz.com.

Výše je zveřejněný text k **Sčítání tlumočnicků a překladatelů pro osoby se sluchovým postižením v České republice 2024 (Sčítání 2024)**. Pokud v něm nelze najít informace, které hledáte a z dat by je bylo možné, při dodržení anonymity respondentů, získat, případně zveřejněné informace nejsou přesné, prosíme kontaktujte nás do 31. 12. 2025 na e-mailu: scitani.tlumocniku@cktjz.com.